

SLOVENSKI NAROD

Ishaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti vrst do Din 2.-, do 100 vrst do Din 2.50, od 100 do 300 vrst do Din 3.-, večji inserati peti vrst do Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni javek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

MADŽARI SO SE USTRAŠILI RAZPRAVE O „OBMEJNIH INCIDENTIH“

Ker napovedujejo Madžari umik svoje tožbe, se svet Društva narodov včeraj ni bavil z njo — Neposredna pogajanja med Beogradom in Budimpešto

Zeneva, 2. junija. r. V sporu z Madžarsko, ki bi se bil moral včeraj obravnavati na seji sveta Društva narodov, je nastopil docela nepričakovano zastop. Namesto obravnave je bila razprava o madžarski tožbi proti Jugoslaviji odložena in se še ne ve, ali bo sploh prišla na dnevni red.

Do tega je prišlo zaradi umika Madžarske, ki ji postaja razprava o njeni tožbi vedno bolj neprijetna. Še pred par dnevi je madžarski delegat Tibor Elkhart v svoji izjavi novinarjem naglasil, da vztraja Madžarska pri svoji tožbi in zahteva, da Društvo narodov takoj uvede postopanje. Madžarska vlada je zahtevala, naj svet Društva narodov določi posebno mednarodno anketno komisijo, ki naj na licu mesta prouči vse v pritožbi navedene obmejne incidente. Kaj hitro pa so v Budimpešti spoznali, da bi mogla postati taka preiskava

skrajno neprijetna, zlasti če bi se začela zanimati tudi za atentatorje, peklenke stroje, bombe in drugo, kar pošilja Madžari preko svoje meje v Jugoslavijo. Taka preiskava pa bi tudi še bolj jasno potrdila, da je madžarska vlada vso zadevo inscenirala le zato, da bi podprla in poživela revizionistično kampanjo, ki je zadnje čase nekako utihnila.

Včeraj pa je prišlo do nepričakovane preokreta. Madžarski delegat Tibor Elkhart je posetil jugoslovenskega zunanjega ministra Jevtića in predlagal, naj bi se spor rešil potom neposrednih pogajanj med Beogradom in Budimpešto. Madžarska bi v tem primeru svojo pritožbo pri Društvu narodov umaknila. G. Jevtić je pristal na direktno pogajanja, ki jih Jugoslavija itak ni nikdar odklanjala, marveč celo želela, stavljal pa je pogoj, da Madžarska takoj umakne svojo pritožbo, ki predstavlja

skrajno neokorektno dejanje v mednarodnih odnosih. Če tega ne stori, bo Jugoslavija vztrajala pri tem, da se zadeva razpravlja pred Društvom narodov in da se pri tem temeljito obravnava tudi vprašanja, ki so v zvezi s tabori teroristov in atentatorjev na Madžarskem in glede katerih v Budimpešti nimajo čiste vesti.

Madžarski delegat sam ni mogel odločiti o teh pogojih Jugoslavije in je zato še pred včerajšnjo sejo sveta Društva narodov zahteval navodil iz Budimpešte. Ker pa jih ni dobil pravočasno, je na seji prosil naj se razprava odgodi, dokler ne dobi odgovora iz Budimpešte. V ženevskih krogih je ta preokret izzval pravo senzacijo, ker vidijo v tem popoln umik Madžarske, ki je nastopala v začetku skrajno agresivno. Vsi pa tudi odobravajo odločno stališče jugoslovenskega zunanjega ministra.

Katastrofalna suša v Ameriki

Žetev v Kanadi in drugih krajih je docela uničena — Zaradi pomanjkanja vode je poginilo tudi mnogo živine

New York, 2. junija. r. V vsej Ameriki vlada že nad mesec dni strašna suša. V teku zadnjih 30 dni ni padlo niti kaplje dežja. Zemlja je ponekod že čisto razpokana. Rastlinstvo vene in se ne more več razvijati. Hudo so prizadeti farmerji, katerim je poginilo na tisoče in tisoče glav živine, ker ni vode. Najhujše pa se pozna katastrofalna suša na posevkih. V Kanadi, žitnici Amerike, je suša uničila posevke do 70 odstotkov, tako da Amerika letos žita sploh ne bo mogla izvažati. Cene so na borzah v zadnjih dneh začele rapidno naraščati. Pšenica je prvič po mnogih letih dosegla ceno 1 dolarja za bušel, a danes so beležili na winpeški borzi že 1.10 dolarja. Vlada je za prvo pomoč izplačala

najhujše prizadetim farmerjem 5.5 milijona dolarjev podpore.

London, 2. junija. r. Podkomisija žitne konference, ki je imela nalogo določiti kontingente žitnega izvoza za posamezne države, je sinoči prekinila svoje delo. Zaradi katastrofalne suše, ki vlada v Ameriki, ni mogoče določiti niti kontingentov niti cen, ki se ne prestopajo izpreminjajo. V krogih konference sodijo, da je nastal letos po bogatih letinah prejšnjih let docela izpremenjen položaj, ki postavlja na glavo vse dosedanje delo konference. Koncem meseca se bo sestala glavna žitna komisija, da prouči položaj in sklepa o nadaljnjih korakih za regulacijo žitnega trga.

Gradčani o srečanju z našimi lahkoatleti

Za svoj lanski poraz v Ljubljani bi se radi danes in jutri revanžirali

Ljubljana, 2. junija. Nedavno državno prvenstvo mostev je pokazalo, da je Ljubljana v lahki atletiki prekosila vsa ostala jugoslovenska mesta in to ne samo kvantitativno, temveč tudi kvalitativno. Doseženi rezultati so pokazali, da lahko brez strahu čakamo na nastop naših zastopnikov, ki se danes in jutri srečajo v Gradcu z odločnim izbranim mostvom. Kakor so se naši atleti temeljito pripravili, tako tudi v Gradcu niso držali rok križem. Gradčani pričakujejo, da se bodo za svoj lanski poraz v Ljubljani revanžirali, vendar niso preveč sigurni. Zanimivo je, kaj pišejo o predstojećem srečanju.

»Presojajoč izgled obeh reprezentanc, moramo ugotoviti, da Jugoslovenci na kratkih progah ne bo lahko premagali. Obratno je na srednjih progah, kjer so izgledi Gradčanov ugodnejši. Nevaren nasprotnik bo Krevs in se bosta morala oba Gradčana zelo napeti. Glede dolgih prog je težko prerokovati, vendar se zdi, da so Ljubljanci dobro pripravljeni. V stafeti 4x100 m bodo zmagali Ljubljanci, čeprav po težkem boju. Stafeta 4x800 m bo najbrž prinesla najlepšo borbo tekmovalca in mogoče nov avstrijski rekord. V skoku v višino je Ljubljana s bivšim lahkoatletom iz Leobna Martinjem prav dobro zastopana. Gradčani so tu slabi. V skoku v daljavo in skoku ob palici so izgledi enaki. V krogli in disku je največja moč Gradca in jih bo zelo težko premagati. V metu kopja je zmaga negotova, pač pa sta oba Ljubljana v metu kladiva nepremagljiva. V graškem mostvu bo manjkalo Poeltz in smo na dolgih progah nekoliko oslajeni. Na žalost ne bo nastopil tudi Stiegler, ki je naš najboljši skakač v daljavci. Gradčani so se za revanžo pripravili.

Ška »Tagespost« pristavi h koncu še, da bodo goste oficijelno pozdravili zastopniki oblasti.

Gradčani so seveda optimistično razpoloženi, vendar je razvidno, da svoje zmage niso popolnoma sigurni. Tudi mi smo mnenja, da je vprašanje zmagovalca odprto, čeprav so naši atleti vsekakor v boljši kondiciji kot gradski. V sprintu pričakujemo zmago Ljubljane, ki je že lani zasedla obe prvi mesti. Na 400 in 800 m bo ostra borba, če bo Gaberšek dosegel lansko formo, imamo najboljši izgled. Na 1500 m je Krevs lani sigurno zmagal. Letos se je popolnoma posvetil treniranju srednjih prog in je še boljši, kot lani ter smo mnenja, da bo svojo zmago ponovil, vendar ne smemo pozabiti, da je njegov letošnji nasprotnik Puig, ki je srednjeprogski mednarodnega slovesa. Na dolgih progah smo najboljšje zastopani. Brucan in Krevs sta v sijajni formi in bosta na 5 km vsekakor zasedla obe prvi mesti, do čim bomo na 10 km zelo pogrešali starejšega Starmana, ki je pri vojakih. Njegov mlajši brat je sicer za naše razmere prvovrsten dolgooprogač, svojega brata pa ne dosega. V skokih smo dobro zastopani, čeprav nam manjka Nell Zupancič, posebno ob skoku ob palici, kjer računamo na zmago obeh zastopnikov Gradca. V daljavo in višino menda Martinja ne bo nihče porazil. Nekaj drugega je pri metih. V kladivu sta nam sicer obe prvi mesti sigurni, toda v disku in zlasti krogli so Gradčani favoriti za vsa prva mesta, čeprav smo posebno v disku močno napredovali. Po našem mnenju stafete ne bodo odločile, ker smo prepričani, da si bodo naši zastopniki priborili že v drugih točkah toliko naskoka, da jim Gradčani ne bodo mogli zmage odvzeti.

Manifestacija balkanske solidarnosti v Ženevi

Solidaren nastop držav balkanske zveze in Male antante na razorožitveni konferenci

Zeneva, 2. junija r. Zasedanje glavnega odbora razorožitvene konference je bilo včeraj odgodoeno do prihodnje srede. Na včerajšnji seji je bilo stavljenih več novih predlogov, ki jih morajo sedaj proučiti. Položaj je sedaj takšen, da je nadaljnji razvoj razorožitvene konference v glavnem odvisen od Anglije. Ako bo Anglija pristala na francoske zahteve glede jamstva varnosti, kar je postalo sedaj splošna zahteva, potem bo hitro prišlo do sporazuma o razorožitveni konvenciji. Če pa Anglija vztraja na svojem odklonilnem stališču, je malo upanja, da bi se dosegli še sedaj kak rezultat in se bo tokratno zasedanje razorožitvene konference najbrž končalo s tem, da se bodo vrnili k diplomatskim pogajanjem. Vsekakor pa je včerajšnja seja pokazala, da nihče ne bo prevzel odgovornosti za polom razorožitvene konference ter da se z vseh strani pojavljajo prizadevanja za določitev novih osnov, ki bi služile za podlago nadaljnjim pogajanjem.

Na včerajšnji seji je bilo stavljenih v tem pogledu več važnih predlogov, ki skušajo združiti stališče Francije in Anglije na kompromisni podlagi. Največjo pozornost je zbudil predlog, ki ga je stavil turški zunanji minister Tefvik Ruždi bej v imenu balkanske zveze, kateremu se je nato v imenu Male antante pridružil Titulescu. Mala antanta je imela doslej že čisto priliko, da manifestira svojo popolno solidarnost, prvič pa se je zgodilo včeraj, da je na enak način pokazala svojo solidarnost tudi balkanska zveza. Izjava Ruždi beja je zaradi tega napravila še posebno viden vtis. V ženevskih krogih smatrajo to izjavo za važen dogodek, ki kaže čvrsto voljo balkanskih držav, da skupno z Malo antanto podpirajo delo za okrepitev miru.

Nemci zahtevajo orožje

Berlin, 2. junija d. V komentarju o govoru Litvinova na seji glavnega odbora razorožitvene konference v Ženevi piše oficijozna »Deutsche diplomatische-politische Korrespondenz«: Glede na neprimerni položaj, da se z nezadostnimi sredstvi razorožitvena konferenca znova umetno oživi, je potrebno odgovoriti na vprašanje, ali bi bila morda Nemčija pripravljena vrniti se v Ženevo. Nemčija je zahtevala v svoji noti, poslani Angliji 10. aprila, naj se zavzame določeno stališče glede na njene jasne zahteve in predloge. Šele, če bo te zahteve vsestransko ugodeno, se more proučiti možnost, ali bi bila primerna izprememba stališča Nemčije napram Ženevi.

Pariz, 1. junija. d. V finančnem odboru poslanske zbornice je maršal Petain poročal o nujni potrebi izpopolnitve francoske narodne obrambe. Med drugim je opozoril na to, da ima francoska vlada zaupna poročila, ki kažejo, da se v Nemčiji z vso naglico in z največjo vneto oborožujejo. V francoskih

informacijskih arhivih je vse polno poročil o nemških odredbah za čim popolnejšo organizacijo in opremo nemških vojnih sil.

Angleški „plebiscit“

London, 2. junija. d. Angleška liga za Društvo narodov namerava prihodnji teden organizirati plebiscit o vprašanju vojne in miru. Vsem angleškim državljanom bodo poslali glasovnice s pozivom, naj odgovore na naslednja vprašanja: Ali naj Anglija še nadalje ostane v Društvu narodov, ali hočejo Angliji obto razorožitve na osnovi mednarodnega sporazuma, ali popolno odpravo letalskih vojnih sil in ali naj se z mednarodnim sporazumom prepove privatna industrija za izdelovanje vojnega materiala.

Barthou poseti London

Z angleškim zunanjim ministrom bosta pri tej priliki proučila najnovejši razvoj razorožitvenega problema

Zeneva, 2. junija. r. Angleški zunanji minister Simon je davi odpotoval v London, da poroča vladi o položaju, ki je nastal v Ženevi. V zvezi s tem so se razširile vesti, da pomeni odhod angleškega zunanjega ministra znak razkola med Anglijo in Francijo zaradi govora, ki ga je imel francoski zunanji minister Barthou na seji glavnega odbora razorožitvene konference, v katerem je ostro kritiziral stališče Anglije v razorožitvenem vprašanju. Ko je Simon izvedel za te vesti, jih je takoj odločno demantiral in izjavil, da potuje v London zato, da se posvetoje z vlado. Najprvo se bo sestel z Macdonaldom in Baldwinom, nato pa bo seja vlade in ministrskega razorožitvenega odbora, na katerih bodo podrobno proučili vse predloge, ki so bili stavljeni na zasedanju glavnega odbora razorožitvene konference. V torek ali sredo se bo vrnil v Ženevo.

Kmalu nato se je izvedelo, da sta se Simon in Barthou dogovorila, da bo Barthou v najkrajšem času uradno posetil London, da na ta način demantira vesti o razdor med Anglijo in Francijo ter podčrta njuno popolno solidarnost v načelnih zadevah mednarodne politike. Pri tej priliki bosta oba zunanja ministra podrobno proučila najnovejši razvoj razorožitvenega problema in skušala najti kompromisno rešitev.

London, 2. junija. r. Današnji listi z odobravanjem objavljajo vest o skorajšnjem posetu francoskega zunanjega ministra v Londonu in vidijo v tem najboljše pot za razčiščenje vseh nesoglasij, ki so se pojavila v zadnjem času med Francijo in Anglijo v nekaterih vprašanjih mednarodne politike. Pri tem opravičujejo listi stališče angleške vlade v razorožitvenem vprašanju in se

Italija se že oborožuje

Pariz, 1. junija d. Francoski listi izražajo veliko presenečenje zaradi sklepa italijanske vlade, da prične graditi vojne ladje v skupnem iznosu 70.000 ton. Rimski dopisnik »Tempsa« pravi med drugim:

Nemčija je država, ki je nedavno ponovno pričela graditi oklopnice. Francija je zaradi tega pričela graditi oklopnice »Dunquerque« s 26.500 tonami. V načrtu je sicer tudi druga silna ladja, vendar pa bosta imeli obe skupaj le 53.000 ton. V teh okoliščinah pa je treba poudariti važnost italijanskega sklepa za zgraditev oklopnic v skupnem iznosu 70.000 ton. Vprašanje je, kako bo Italija izkoristila teh 70.000 ton; ali bo morda zgradila dve ladji po 35.000 ton. To vprašanje se pojavlja glede na nevarnost, ki preti tako velikim ladjam na zaprtim morju kakor je Sredozemsko morje. Razen tega mora Italija vedeti, da Anglija ni prikrivala svoje želje, naj se tonaža linijskih ladij omeji na 25.000 in celo na 22.000 ton.

Dopisnik govori obojstrano tudi o milijardah, ki jih je Italija določila izven proračunskih sredstev za obnovo zrakoplovnega materiala in za posebne studije o poletih v velike višine.

bavijo ponovno z Litvinovim predlogom. »Daily Telegraph« piše, da je Litvinov predlog nesprejemljiv ne samo za Anglijo, marveč tudi za Zedinjene države, Italijo in celo vrsto manjših držav, ker bi njegova izvedba pomenila izolacijo Nemčije in Japonske, kar pa nikakor ni v interesu mednarodnega sodelovanja. V ostalem izraža, kakor vsi ostali listi, nado, da bo o priliki poseta Barthouja razčiščeno tudi to vprašanje.

Poset Barthouja v Beogradu

Pariz, 2. junija. r. Uradno objavljajo, da je poset francoskega zunanjega ministra Barthouja v Bukarešti in Beogradu definitivno določen za čas od 20. do 28. junija. Barthou bo 20. junija odpotoval najprvo v Bukarešto, kjer ostane dva dni. Nato bo z železnico potoval do Orsove, od tam pa z ladjo v Beograd, kamor pripe 24. junija. V Beogradu ostane 2 dni in bo imel pri tej priliki tudi važne politične razgovore z jugoslovenskim zunanjim ministrom.

Opozorilo rentnikom iz Nemčije

Finančni urad v Bochumu, Westfalija, je doposlal koncem meseca marca t. l. rudarskim invalidom, ki prejemajo iz Nemčije invalidske rente, pozivnice, da morajo plačevati 10% dohodninskega davka za leto 1930—1933.

Kralj. konzulat v Düsseldorfu je prejel na svojo zadevno intervencijo od finančnega urada v Bochumu z dne 11. maja 1934 datirano obvestilo, da se navedenim našim rentnikom za leto 1930—1933 preklicajo pozivnice za plačevanje dohodninskega davka in da bodo o tem prizadeti neposredno obveščeni.

Razpust komunistične stranke v ČSR?

Praga, 2. junija. Včeraj je močan policijski oddelek nenadoma obkolil komunistični glavni stan, nakar je policija izvršila temeljito hišno preiskavo. Preiskava je trajala ves dan. Z avtomobili so odvažali zaplenjene stvari, med njimi največ zabranjenega propagandnega gradiva. Kakor se zatrjuje, so našli tudi tajna navodila komunistične centralne, po katerih naj bi komunisti v Češkoslovaški izvajali nemire in izgrede ter izpodkopavali državno avtoriteto. Ni še znano, kaj bo ukrepila vlada po tem odkritju, mislijo pa, da ni izključen razpust komunistične stranke.

Možnost vladne krize v Angliji

Pariz, 2. junija. AA. Po poročilih iz Londona ni izključeno, da bodo konservativci že v jeseni zapustili sedanjo vladno kombinacijo in da bodo izzvali parlamentarne volitve. V nekkih londonskih krogih sodijo, da bi utegnili priti do ostavke sedanjega nacionalne vlade pri vprašanju reform v Indiji. Zakonski načrt o tej reformi bo predložen parlamentu v jeseni.

O možnosti volitev piše celo list »News Chronicle«. List se bavi z osebnim položajem predsednika vlade Macdonalda. Macdonald je proti vsaki politiki oboroževanja. Zato tudi ni dal zunanjemu ministru Simonu nobenih jasnih navodil za Ženevo.

Tatarescu prevzel tudi vojni resor

Bukarešta, 2. junija. g. Ministrski predsednik Tatarescu je danes kot interimistični vojni minister prevzel svoje funkcije. Ob tej priliki je izjavil, da bo delal za to, da bo vojska prosta vseh tujih vplivov.

ker je misija vojske edino v obrambi prestola in obrambe. Njegovo geslo je, vse za vojsko, in nič, kar ne bi moglo služiti vojski. Kakor poročajo listi, namerava ministrski predsednik Tatarescu izdelati petletni načrt za obnovo oborožitve rumunske vojske.

Bukarešta, 1. junija. w. Dosedanji vojni minister Uica je imenovan za armadnega poveljnika v Bukarešti.

Italijansko letalo padlo v morje

Pariz, 2. junija. AA. Z Malte poročajo, da se je italijansko vojno letalo na potu iz Tripolisa v Italijo vnelo. Letalo je padlo v morje. En potnik se je ubil.

Hud potres v Afganistanu

London, 1. junija. AA. Iz Pešavarja poročajo, da so v raznih krajih Afganistana občutili hud potres. Ponekod je bil sunk strasen. Neko vas s 150 hišami je zemlja v dolgovremu pomenu besede pogoltnila. Človeških žrtv, kakor vse kaže, ne bo, ali vsaj zelo malo, ker je prebivalstvo, preplašeno zaradi podzemeljskega bobnenja pred potresom, zbežalo o pravem času na varno.

Nesreča dveh francoskih letalcev

London, 1. junija. AA. Davi sta se ubila dva francoska letalca, ko sta se hotela dvigniti na croydonskem letališču s časopisi in pošto za Francijo. Njuno letalo se je pri startu zaletelo ob jekleni jambor. Štiri hiše, ob katere je letalo tresčilo, so močno poškodovane, dve garaži v bližini pa sta popolnoma porušeni. Nesreča se je pripetila malo pred 5. uro zjutraj, ko je bilo letališče še v gosti megli.

Borzna poročila.

INOZEMSKE BORZE.

Curih, 2. junija. Pariz 20.275, London 15.61, New York 307.25, Bruselj 71.90, Milar 26.55, Madrid 42.05, Amsterdam 208.50, Berlin 120.25, Dunaj 57.20, Praga 12.80, Varšav 58.05, Bukarešta 3.05.

Vedno večja privlačnost postaja naš velesejem, ki se mu obeta posebno jutri zelo velik obisk

Ljubljana, 2. junija. Na velesejmu so pričeli že živahno prodajati. Najbolj vpletoje umetniški izdelki naših pohištvenih mizarjev, ki so našli izmed najnovjšega v liniji in okusu najboljše. Zaslужijo pozornost in obilo kupcev. Pomembne zaključke zaznamujejo razstavljalci nemške Rundfunk-industrije. Njeni aparati so dosedaj najpopolnejši in zaslužijo vso pozornost. Ze od lani znani graditelj sportnih čolnov je prodal vse razstavljeno blago. Naše gospodinjstvo se gnetje okrog praktičnih izumov, ki naj jim olajšajo njihovo težavno delo. Velesejem je znana koncentracijska točka za perzijske preproge in je dosegla letos konkurenca v tem predmetu višek v izbiri in ceni.

Prepričani smo se tudi o velikem napredku načina razstavljanja. Povsod prevladuje moderna, mirna črta, ki ekonomično izrablja prostor. Letošnji velesejem prednjači v vsakem pogledu in se razvlečuje velika obiska. Opazili smo danes med posetniki nad 100 gojenk zagrebške gospodinske šole. Ker napovedujejo vremenski preroki za nedeljo lepo vreme, pričaujemo za jutri rekorden obisk.

Grška razstava nas uči

Naš velesejem je letos pravo Merkurjevo kraljestvo z vsemi svojimi značilnostmi. Ob vsaki velesejski prireditvi smo se lahko govorili samozavestno, s ponosom in vedno smo opazili, da se velesejem izpopolnjuje od leta do leta. Ob tej priliki lahko ugotovimo sleherni lajik, da je sedanja prireditev dosegla najvišjo razvojno stopnjo. Zda se tudi povsod odraža gospodarski optimizem, kar da smo preobdelali vse gospodarske težave. Vse razstave so pripravljene posebno skrbno, nikjer ne opazimo polovčarstva in povsod polje živahno življenje skozi paviljone. Obiskovalci se ustavljajo z resnim zanimanjem in vsakem koraku — velesejem je letos na vsem mnogo pridobil. Trgovski del prireditve pa se posebno povzdiguje grška razstava. Čeprav znamo tudi mi razstavljalci svoje izdelke, vendar moramo priznati, da se lahko na grški razstavi naučimo še marsičesa. Niso zaman slovele stari Grki kot najboljši trgovci, tudi grška razstava nam priča, da pri Grkih živi tradicionalni trgovski duh.

Razstava zavzema zelo majhen prostor, zlasti se v primeru s tem, da so na nji zastopane vse industrijske panoge, obri in sploh gospodarstvo ter nam predstavlja sintetično gospodarsko Grško. Približno četrtino paviljona G je zavzela. Mi-mo razstave ne moremo nihče. Čim vstopiš, opaziš, da si v posebnem oddelku. Vse stene so obložene s krasnimi perzijskimi preprogami, izdelanimi v Grčiji. Vzorec blaga so razstavljali v enakih vitrinah in omarih, vse je razvrščeno smoteno in okusno. Tako razstava že na zunanji zbudil zanimanje ter budi spoštovanje do grškega gospodarstva, ki smo imeli doslej pri nas o njem tako meglene pojme. Kdor si bo ogledal razstavo, ne bo mogel več omaloževati Grčije.

Da, omaloževali smo jo, skoro ničesar nismo vedeli o nji, čeprav je naša soseda. Razstava živo dokazuje, kako potrebno je bilo gospodarsko zblizanje med Grčijo in našo državo in kako aktualno je še nadalje medsebojno spoznavanje in res aktivno sodelovanje na gospodarskem polju.

Največ občudovanja zbuja prekrasne preproge, izdelane v perzijski tehniki. Grčija ima več tovarn za preproge, ena največjih je »La Nationale«. Ko govorimo o tovarnah preprog, ne sme nihče misliti, da izdelujejo preproge s stroji. To so prlane orijentalске preproge, ki očitujejo staro orijentalno kulturo. Izdelovanje preprog se je posebno razmahnilo v Grčiji, ko so se priselili v novo državo številni Grki iz Male Azije, zasedene po Turčiji. Država skrbno štiti izdelovanje preprog kot najvažnejšo obrt ter je zato tudi onemogočila preostro konkurenco med podjetniki. Če vemo, da 1,50x2,50 m veliko preprogo izdelujeta dva spretna delavca po pol leta, si lahko mislimo, koliko dela je vložena v eno samo preprogo in da ne more biti baš poceni. Zato se ne smemo čuditi, če stane preproga nad 10.000 Din. Preproge je pa treba videti, da si lahko predločiš, kako so lepe.

Tudi industrijski izdelki imponirajo. S tkanino, predeno vato, volno itd. Grčija že močno konkurira inozemstvu, celo sloviti italijanskim tovarnam. Vprav preseneča naravna svilna trdnost Chrysalis. Ta svila ne zaostaja za lyonsko. Izvrstno je volneno blago trdnost Papageorges in Brittanie, tekstilna industrija je častno zastopana. Sploh je težko reči, v kateri industrijski panogi Grki zaostajajo za drugimi državami. Upoštevati moramo, da je Grška majhna država in da se je v nji industrija razvila zelo pozno. Vendar so nam Grki hoteli pokazati, da so se osamovoljili že na vseh področjih in da hočejo tudi prednjačiti z izvrstnimi izdelki. Vrste se farmaceutični izdelki, trikotarja, fine nogavice, šumeča vina, testenine, kemikna čistila, kovinske izdelki, čokolada, pivo, kofonija, razna olja, parfumerija, otroške igrače (izdelane v posebnem zavodu) itd. Razstava je za mnoge pravo odkritje, saj nismo vedeli, kaj vse premore mala sosedsna država. Veega, kar razstavljajo, ne moremo niti omeniti v tako majhnem poročilu.

Razen izdelovanja preprog je tipična domača umetna obrt v Grčiji, izdelovanje vaz, podstavkov itd. iz žgane gline (terracota). Vsi izdelki imajo plemenite, antične oblike. Na višku je tudi keramika. Keramične izdelke razstavlja dve večji trdniki. Dobro se lahko prepičamo, da grški tobak zelo konkurira našemu. Le oglejte si ga in mislite, boste, da so razstavljali zlati listi! Grčija izvaža mnogo olivnega olja in posušenega grozdja, ki ti ga dajo na razstavi pokušiti. To je korintsko grozdje, ugotovijo, čim ga pokušiš. Tudi v tem pogledu nas uči Grčija. Pri nas nam ne pride na misel, da bi sušili grozdje, ki je izredno redno. Pri nas gre vse v alkohol in nikdar nam ni dovolj vina, četudi bi ga pridelali dvakrat več.

Na razstavi je tudi zastopan grški urad za turizem. Interesna založba s krasnimi prospekti. Tujski promet pomeni tudi zelo visoko aktivno postavko v grškem gospodarstvu.

Z razstave odhajamo z ugotovitvijo, da se še ni nobena tuja država tako lepo predstavila na našem velesejmu, kot Grčija. Na razstavi dajo radi vsakomur informacije in celo ravnatelj solunskega velesejma dr. N. Germanos in predsednik solunske trgovske zbornice P. Crailis sta česče po več ur na razstavi, a ne kot nepristopna reprezentanta, nego sta na uslugo obiskovalcem.

Živalice na velesejmu

Živalice na velesejmu na tako mali razstavi, da jo je težko najti. Tudi pri tem se pozna, da je na letošnji velesejem naval ter da je primanjlovala prostora. Sicer se je pa toliko govorilo pozimi o burnih obnih zborih društva rejcev malih živali »Živalice«, da velesejska uprava ni mogla rezervirati takšnih bojiščev več prostora. Toda po hudih nevihtah se je zvedrilo, novi možje so vzeli v roke organizacijo ter si dejali, da bodo raje delali kot se prepričali. Na tako majhni razstavi, ki je le pod polovico pristreška paviljona »E«, niso mogli pokazati dovolj sadov svojega dela in ne razstaviti niti četrtine živali, ki bi jih lahko razstavili. Toda pokazali so na majhnem prostoru ne le, da so dobri rejci malih živali, temveč tudi dobri razstavjalci in aranžerji. Zlasti se pozna, da je predsednik društva (ravnatelj Lap) tudi vrtnar; razstava je zato pripravljena res okusna.

Takoj pri vstopu se vrste kuncu. V prvi kletki je 8 kg težki belgijski orjak, res prava zverina ter ni čuda, da so mu pri oceni prisodili najvišje število točk izmed vseh 96. Prezrti ne smemo pri vstopu tudi snežno belih angorskih kuncu, kot puh mehke do 20 cm dolge dlake. Angorci dajejo tako krasne kožuhe, da se jih ni treba sramovati nositi nobeni dami. Pri nas še ni prodrla spoznanje, da je reja kuncu dobičakosna in ne le neko ljubiteljsko »Živalca«, ki propagira rejo živali zlasti pri majem človeku, si je nadeja hvalovredno nalogo, ki ima velik pomen v gospodarskem pogledu. Razstava živalice ima predvsem namen zbuditi več zanimanja za rejo malih živali; to se premalo naglašja. Reja kuncu, tudi plemenitih pasem, prav za prav ne zahteva nobenih stroškov. Vprašajte rejca, kaj vse mu nudi kuncel! N. pr. beli orjaki ne dajejo le mnogo mesa, temveč se lahko koža uporablja celo za dobro, trpežno usnje. Na kmetih se zanemarijo rejo kuncu v svojo veliko škodo. Zato je razstava namenjena zlasti ljudem z dežele, pa tudi ljudem iz predmestij, ki bi se najlažje rešili najhujše bede z rejo malih živali.

Toda na razstavo prihajajo tudi mnogi meščani, ki so predvsem ljubitelji živali in ne rejci. Lahko pridejo na račun. Kuncu so tako ljubke živali, da si jih ogleda vsak z veseljem. Razstavljence so neštete pasme. Razen velikih neokretnih kuncu orjakov, so tudi lažji, ki jih mnogi rede iz ljubiteljskega, zaradi njihove lepote. Težko odtrgaš oči od krasne, svilene dlake modrega dunjancina. Francoski ovnači črni in sivi so nam všeč, ker so veliki in prav tako se navdušimo za velikega čimčilo, lux je priljubljen zaradi lepe barve, se tem bolj pa Alaski radi kovinskega leska dlake. Se dolga vrsta jih je: Havana, Black-and-tan, rexi, ki so res kralji po barvi itd.

Golobi so tudi dobro zastopani po pasmah in zbuja zaslужeno občudovanje. Od dromlerjev, indijancev, nadvse zanimivih kapucinov s kapucami, preko golšatev, dunajskih in segedinskih visoko letajočih, velikih malteških in škranjcev do lipicancev, nürnberških lastavic in ogromnih florentincev in rimljanov — vsi so tako lepi, da se ti mora ob pogledu na nje zbuditi rejevska žilica, čeprav je nisi nikdar čutil. Izredno imponirajo florentinci po krasni drzi, rimljani so pa kot orli, škoda le, da jih obiskovalci ne morejo videti letajočih, ko razprosto krila skoraj meter široko.

Med kosi so najštevilnejše zastopane štajerke. Prvo oceno so prisodili Poljkomv štajerkam. Pasma se kosajo po lepoti. Leghornka, bela, poleg krasno rjave Rode Island. Plymouthke so vprav orjake, najlepše so pa Adamčevce črne orpingtonke, ki jim je prisojena prva ocena. Sledje same posebnosti: race kekikembel, tuluške gosi, orjake labudske in emenske gosi, pižmove race in race manderinje. Vse to si je treba ogledati, kar je mnogo pravernejše kot čitati suhoparna poročila o razstavah.

Ze zlati fazan zasluži, da si ogledaš razstavo. Znani rejec ptičev Vidmar razstavlja eksotične ptiče, ki najlepše dopolnjujejo to malo, idilično kraljestvo malih živali. In tu so še male papige, ki so tako lepe, da so zaljubljene same rase.

Živalice so se nam res lepo predstavile, no, in »Živalca« tudi.

Mladinski koncert v Kranju

Kranj, 2. junija. V sredo zvečer so se nam predstavili dijaki tukajšnje realne gimnazije na samostojnem koncertu. Ta koncert naj bi bil revijalni pregled izvenšolskega dela, izraz resnih stremiljenj naših dijakov tako v vokalnem, kakor tudi instrumentalni glasbi. S svojim nastopom so naši dijaki pokazali, da imajo tudi v naši dobi tempa in sporta še dovolj smisla za umetnost, zlasti glasbeno. In meščanstvo je pravilno razumelo skromno vabilo in do zadnjega kotička napolnilo skoro pretesno gimnazijsko telovadnico. Ne zaman. Saj so nam mladi inteligenti priredili prav le večer. Uvodoma je mladi orkester zaigral Cerinovo korračnico »Rasti, rasti rožmarin«. Mladinski zbor je zapel dve efektivni in sicer Pregljevo »Ena tička priletela« in Spoljanovo »Cergo, moja čerigca«. Na klavirju je s svojo znano spretnostjo spremljala ga. Nilka Fakinova. Mešani zbor, ki ga tvorijo dijakine in dijaki višjih razredov, je zapel Ipavčovo »Tička«. Kimovčovo »Gda smo pčenic« in »Tička« in Mokranjčev II. rukovet. Drugi del sporeda je otvoril godalni orkester z Mozartovimi »Peti kontre plesove«. Nato je mešani zbor zapel tri harmonizirane koroške narodne Devono »Stoji harleto zahrajenje« in Šriksarčeva Slovo od lastovke in Da b' biva lepa ura. Kot zadnje je mešan zbor na zahtevo občinstva

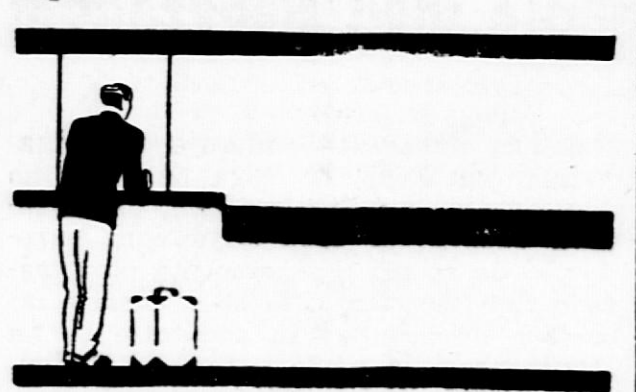
moral ponavljati Kimovčovo »Polž se je pa ženit šel«. Koncert pa je zaključila državna himna.

Orkester in oba zbora je vodil prof. Švikiš, ki se je izkazal kot odlični glasbeni pedagog in le včasih malo nervozen dirigent. Zbora, zlasti mešani razpolagata z nekaj prav dobrimi moči. Za sicer dobrega solista-tenorista pa velja tudi načelo, da je vsaka pot do uspeha strma, zgrajena predvsem s ponižnostjo in vztrajnostjo. Užitka poln večer je dokazal, da je naša dijaška mladina pravilno usmerila svoje izvenšolsko delo in trud na polje glasbe, pa je bila za svoja izvajanja tudi toplo nagrajena.

Naš zračni promet

Ljubljana, 2. junija. Včeraj je potekel mesec dni, odkar je bil odprt letošnji redni zračni promet na progi Ljubljana - Zagreb - Sušak - Ljubljana in obratno. Poletov v obeh smerih je bilo 54 in letalo je vedno točno pristalo na cilju, če izvenšolsko dva ali tri primere, ko je moral pilot zaradi nizke megle nad Sušakom leteti z večjo previdnostjo.

Kakor lani, tako je tudi letos potniški promet na teh progah zelo živahen. Iz statistike je pa tudi razvidno, da najraje potujejo po zraku Ljubljanci. Z letalom je poletelo iz Ljubljane 121 potnikov, na našem letališču jih je pa izstopilo 99. Največ je bilo med potniki Jugoslovenov, in sicer 203, 5 Avstrijcev in 2 Nemca ter en Anglež.

	DINARA
KLAGENFURT	220
GRAZ	500
WIEN	780
SUŠAK	180
ZAGREB	180
PRAHA	1380
BRNO	1180
BRATISLAVA	1020
BEOGRAD	620
BUKUREŠTI	1670
SOFIA	1430
SKOPLJE	1020
SALONIČE	1270

AEROPUT

Tu imamo navedene cene za potovanje po zraku iz Ljubljane do krajev, s katerimi imamo zračno zvezo

Na progi Ljubljana-Zagreb-Beograd se vozijo večina poslovni ljudje, na zračni progi Ljubljana-Sušak pa potniki, ki gredo na oddih na morje. Treba je omeniti, da sicer potniško letalo starta v Ljubljani proti Sušaku šele ob 14.35, kljub temu pa prispe na Sušak pravočasno, da ima zveze s parniki na Rab vsak dan, trikrat na teden pa tudi do Krka. S Sušaka namreč parniki odhajajo ob 16., a letalo pristane na sušaškem letališču že ob 15.

Ob nedeljah letalo ne vozi. Če se pa za polet pripravi vsak teden vsaj do četrtka opoldne 6 potnikov, ki bi poleteli v nedeljo na Sušak in nazaj v Ljubljano, bo družba dala na razpolago letalo, ki bo startalo ob 7.30 v Ljubljani, vrnilo se pa bo ob 19. Ob delavnih dni bo pa na razpolago letalo, če se bodo posebej prijavili za jutranji ali večerni polet najmanj 3 potniki. Tak polet iz Ljubljane na Sušak stane 200 Din, v obratni smeri tudi 200 Din. Za te polete ni nikakih olajšav. Vse podrobne informacije sprejema Aeroput, Center Ljubljana, direktno, in sicer v pisarni Kazine I, tel. 34-90, od 10. do 18. in od 16. do 17. ali pa na letališču samem.

Iz Kranja

Na tukajšnji realni gimnaziji se zaključil pouk 6. junija. 11. junija se prične pismeni višji tečajni izpiti. Osmi razred je od 27 izdelalo 17 (63%), med katerimi so trije odličnjaki, osem jih ima popravne izpite in le dva nista izdelala. 18. junija se prične nižji tečajni izpit. Četrta A razred je od 44 učencev izdelalo 20 (62,3%), 18 jih ima popravne izpite, 5 pa jih ni izdelalo. Četrta B razred je od 31 učencev izdelalo 20 (64,5%). 11 učencev pa ima popravne izpite. Sprejemni izpiti rednih učencev za prvi razred se vrše 26. in 27. junija.

Vsa društva, ki so bila oproščena plačilne takse na svoje vloge, se opozarjajo, da odsej po naredbi ministrstva financ ne uživajo več teh ugodnosti.

Telovadni nastop. Jutri priredi Sokolsko društvo velik javen nastop, na katerem izvajajo razen vseh društvenih oddelkov posebne proste vaje dijaki in dijakine realne gimnazije ter gojenke obrtne in trgovske nadaljevalne šole. Po izkušnjah lanskega leta je to ena največjih prireditev na Gorenjskem, ki v nekaterih pogledih niti ne zaostaja za župnim zletom, saj nastopi preko 500 telovadcev, med temi mladina v 9 točkah, tako da je nastop res prava revija mladinske telesne vzgoje. Mislimo, da nobeno mesto v naši banovini ne more pokazati tako lepega sodelovanja med raznimi šolskimi zavodi in sokolstvom kot ravno Kranj. Za to smatramo, da ne smemo zamuditi lepe prilike, da si ogledamo telesno stran šolske vzgoje svoje mladine, in s svojim posetom izrečemo priznanje vzgojiteljem, mladini pa damo opore za nadaljnje delo.

Sokol

Srebrni jubilej Sokola Ljubljana II

Sokolsko društvo Ljubljana II bo praznovalo v prihodnjih dneh 25letnico svojega obstoja, za katero se že več mesecev v telovadnici marljivo pripravlja. Kot uvod v jubilej je bila vprizorjena v torek 20. maja na šentjakobskem gledališčnem odru slavna predstava »Deseti brate«. V ponedeljek 4. t. m. ob pol 19. bo otvoritev jubilejne razstave na letnem telovadišču na Prulah, ki bo pokazala razvoj Sokola II od začetka do današnjih dni. V torek 5. in v četrtek 7. t. m. bosta ob 20. družabna večera na Prulah s peštrim sporedom v sredo 6. t. m. pa ob 20. v učilnici na realki v Vegovi ulici predavavje »O zgodovini Sokola Ljubljana II«. Sadove Tyrševe telesne vzgoje pa bodo pokazali vsi oddelki v soboto 9. t. m. ob 20. na telovadni akademiji na Prulah ob bajni razsvetljavi žarometov in v nedeljo popoldne pri javni telovadbi. Na slavnostni dan dne 10. t. m. bo ob pol 11. v veliki dvorani slavnosten občni zbor, ob pol 12. sprevod po mestu, ob pol 17. tekme v odbojki in ob 17. javen telovadni nastop, pri katerem nastopi tudi oddelek naše narodne vojske 40. pešpolka Triglavskega z vajami s puškami. Sodelovala bo godba Sokola I Tabor.

Opozorjamo na to svečanost vsa bratska društva in čete, da se v čim večjem številu iste udeležijo, zlasti brate in sestre, ki imajo slavnostni kroj, naj pridejo v čim večjem številu, da bomo tudi v sprejvodu manifestirali za večno lepe Tyrševe ideale. Vsa društva naj pridejo k sprevodu s članskimi in naraščajskimi prapori. Za prehrano zunanjih društev bo vestransko poskrbljeno.

Sokol Ljubljana II priredi danes popoldne kot del svojih jubilejnih svečanosti tekme sokolske dece na realki, h katerim bratsko vabi stariše in prijatelje sokolske mladine. Zdravo!

Sokol Vič poziva vse članstvo, da se jutri v čim večjem številu udeležijo okrožnega zleta na Vrhniko. Zbor članstva in naraščaja ob 6. na vrtu Sokolskega doma. Vsi v slavnostnih krojih, kdor pa nima kroja, naj pride v civilni obleki z znakom.

Sokolsko društvo štepanja vas bo letos že med prvimi telovadnimi nastopi podalo račun sokolskega dela ter vabi že sedaj članstvo bratskih ljubljanskih in sorodnih društev ter Sokolstvu naklonjeno občinstvo, da v čim večjem številu poseti te prireditve, ki bo v nedeljo 10. junija na večališču v Štepanji vasi. Sodeluje godba 40. pp. Triglavskega.

Radio kotiček

Ljubljana, 2. junija. Jutri od 9.45 dalje bo pri naša naša radiopostaja svečanosti iz Šabca, kjer bo govoril Nj. Vel. kralj Aleksander I. Po tem slavnostnem govoru bomo pa slišali v radiu tekmo mladinskih pevskih zborov iz Uniona.

Brez dvoma bo skupen nastop mladinskih pevskih zborov pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in pod okriljem sekcije JUJ za dravsko banovino najvažnejši dogodek v razvoju naše mladinske glasbe. Nastopili bodo mladinski pevski zbori z izbranim programom, z deli, ki imajo lepo umetniško vrednost in v katerem bodo zastopani naši najboljši skladatelji. Ob tem času bo slavil tudi »Trboveljski slavček« svoj jubilej — stoti nastop — kar je gotovo velikega pomena in lep napredek. To, da bo nastopilo do 1500 mladnih pevcev, bo dosedaj edinstven primer v Jugoslaviji. Pred prenosom iz Uniona bo govoril o razvoju in pomenu mladinskih pevskih zborov naš odlični skladatelj in glasbeni kritik prof. Emil Adamič.

Iz Poljčan

Nogometna tekma. V nedeljo se je vršila druga nogometna tekma tukajšnje SK Boča, ki je imel za nasprotnika SK Dravo iz Maribora. Za spodbetka smo videli, da gostje nadkraljujejo domačine, ki so imeli tudi to smolo, da so morali mnoge nekdajne igrače prvega močvita nadomestiti z rezervami. Temu primerno porazen je tudi rezultat 8:4 (6:2) v prid gostom. Sodil je g. Geuer.

Iz Strelake družine. Ker je zanimanje strelcev za družino odvisno največ od dobrih pušk, je tukajšnja družina sklenila dati svoji puški, ki nista bili več točni, temeljito pregledati in popraviti. Popravljeni bosta v najkrajšem času. Narodna je tudi nova puška na zračni pristisk za takozvano sobno streljanje. Tako je pričakovati, da bo zavladalo na strelšču, ki je bilo radi omenjenih nedostatkov zadnje čase slabo obiskano, zopet živahno življenje.

SPORT

Sport na Jesenicah

Hud poraz pravka Gorenjsko-Nortranske skupine SK Korotan iz Kranja na Jesenicah. Na praznik je nastopilo proti odlični enajstorici »Bratstva« kompletno prvo moštvo SK Korotan iz Kranja, ki je bilo z lahkoto poraženo v razmerju 1 : 4 (0 : 2). S to tekmo so žilavi borci »Bratstva« zopet pokazali odlično formo in bodo trd oreh vsakemu klubu v prvenstvenem tekmovalstvu. Odlična je njihova nizka, hitra in dobro oreručana igra z glavami, dočim gostje niso pokazali nič posebnega in to kljub temu, da so bila med moštvom Korotana znana imena, ki so zastopala naš sport v državnem prvenstvu, kakor na pr. Senica. Pravi rezultat ni moral biti najmanj 1 : 6, vendar po zaslugi dobrega človeka nista bila 2 gola priznana, dočim je v ostalem sodnik g. Dolinar prav dobro izpolnil svojo nalogo. Naši fantje so vsi brez izjeme igrali zelo poštrovno. Občinstva je bilo mnogo in je z vso vno mo podpiralo njegov nastop in vlek napredek domačinov ter izražalo mnenje, da bodo naši igrači dosegli še lepše zmage. Sigurno se ne bo uresničila prerokba nepoznanega dopisnika v »Sportu«, ker dela vodstvo nogometnega odseka »Bratstva« z vso silo, da se tudi nogomet uveljavi in doseže zaslužno mesto. Le tako napre! Z našim podvojenim delom bomo izvajali odgovarjajoče uspehe in si bomo pri-

dobili vedno več prijateljev, ki se bodo radi zbirali med nami na zelenem polju.

Jutri gostuje kompletno I. moštvo »Bratstva« v Beljaku, kjer nastopi proti I. garnituri SK Beljak, katerega izvrstna enajstorica je našim sporčnim krogom zelo dobro znana in igra z velikim uspehom srom Koroske. Želimo našim fantom da tudi v Avstriji pokažejo svojo ippo igro in razvji sporta v naši domovini. Moštvo odpotuje z Jesenic v nedeljo zjutraj ob 6. z avtobusom izpred hotela Paar. Rezerva »Bratstva« igra doma ob 15.30 z rezervno SK Korotana iz Kranja.

Beležnica

KOLEBAR

Danes: Sobota 2. junija katoličani: Marcellin, Velimir, Evgenij, Erazem, pravoslavni 20. maja.

Jutri: Nedelja 3. junija katoličani: Klotilda, Radoslava, pravoslavni 21. maja.

DANASJNE PRIREDITVE.

Kino Matica: Ordonaen ljubezni.

Kino Dvor: Noči velemeta.

ZKD: »Neizkušeni ženica« ob 14.30 v kinu Matici.

Kino Šiška: Zaprtro.

Koncert Trboveljskih slavček ob 20. v Unionu.

Udruženje jugoslovenskih agronomov občni zbor ob 19. v konferenčni dvorani Kmetijske družbe.

Otroška plesna prireditev ob 17. v gledališki dvorani Delavske zbornice.

Večerni javni nastop Sokola Ljubljana-Siška ob 20.

PRIREDITVE V NEDELJO.

Kino Matica: Pripravek iz spalnice.

Kino Dvor: Noči velemeta.

ZKD: »Neizkušeni ženica« ob 14.30 v kinu Matici.

Kino Šiška: Poljub pred ogledalom.

Koncert mladinskih zborov ob 10.30 v Unionu.

Občni zbor »Bežigradskega pevskega društva« ob 10.30 v prostorih Kovadič, Tyrševa cesta 82.

Ustanovni občni zbor zoologskega društva »Noec« ob 9. v gostilni Inkret, Trnovo.

SPORT.

Železnikar: Ilirija ob 16. v Stadionu.

Mednarodne kolesarske dirke »Hermesa« ob 15. na Ljubljanskem dirkališču.

Mars: Reka ob 9. na igrišču Primorja.

DEZURNE LEKARNE.

Danes in jutri: Mr. Bahovec, Kongrooni trg 12, Hočevar, Ljubljana VII., Celovška cesta 34, in Ustar, Sv. Petra cesta 78.

Lep praznik vrhniškega Sokola

Jutri bo svečana otvoritev Sokolskega doma, združena
z zletom ljubljanskega sokolskega okrožja

Vrhnik, 2. junija.

rhnika, zibelka našega največjega pisatelja Ivana Cankarja, se pripravljajo na velik praznik. Tukajšnji Sokol si je zvil lastno gnezdo in v nedeljo bo na slovesen način otvorjen Sokolski dom. Proslava bo pa dobila še poseben pomen, ker je združena z jubilejem 25letnice, ki ga lani društvo ni moglo praznovati, in z zletom ljubljanskega sokolskega okrožja. Jutri bo torej Vrhnik središče močnejše manifestacije sokolske misli.

Iz društvene zgodovine

L. 1908 se je zbrala v gostilni Manto-va družba navdušenih rodoljubov in naprednih delavcev pod vodstvom Viktorja Permeta in sklenila ustanoviti sokolsko društvo. Ideja je padla na rodovitno tla in kmalu je bilo ustanovljeno novo društvo. Že prvi nastop na Vrhniku je bil lep. Nastopilo je 400 Sokolov, a prireditvi je prisostvovalo 4000 ljudi. Že takrat je začelo mlado društvo tudi misliti na lasten dom. Marljivo članstvo je samo zbiralo prispevke, nekaj dobička so pa dale prireditve in tako je bil že v prvih letih društvenega obstoja nabran sklad 7000 kron, za takratne razmere precejšnja vsota.

Starosta Alfonz Završnik

Društvo se je krepko razvijalo, napredek je bil od leta do leta večji. Vojna seveda tudi ni prizanesla vrhniškemu Sokolu: društveni prostori so bili zapčateni, življenje Sokola je popolnoma zamrlo. Toda po vojni se je Sokol zopet dvignil in za društvo je nastala nova doba. Od leta 1919 pa do leta 1924 je vrhniški Sokol krepko razmahnil svoja krila in takrat je bilo društvo na višku svoje moči. Nato pa je nastal v društvenem življenju zastoj, ki je trajal prav do leta 1932, ko je prišel na Vrhniko šolski upravitelj g. Alfonz Završnik, sedanjí starosta vrhniškega Sokola in znani dobrovoljec. Z veliko voljo in ljubeznijo ter nezlojivo energijo se je lotil obnove društvenega življenja in kmalu je zbral okrog sebe četo zvestih in priidnih sodelavcev, ki so mu pomagali, da je v Sokolu vzkilo novo življenje.

Ker je vrhniški Sokol vedril v neprijetnih prostorih, ki so bili bolj podobni šupi, kakor pa telovadnici, in ker je bil deloma tudi navezan samo na šolsko telovadnico, je bilo društvo seveda prisiljeno misliti na lasten dom. Društvo je sicer že leta 1931 kupilo šupo, kjer je telovadilo, in tudi primerno parcelo. Zaradi pomanjkanja denarja pa ni bilo misliti na gradnjo doma. Da ni stvar ostala na mrtvi točki, je zasluga novega staroste, ki je takoj po svojem prihodu nadaljeval započeto akcijo in dosegel, da je društvo res prišlo pod lastno streho. V juniju leta 1933 so prvič zapele lopate in delo je šlo naglo od rok.

Novi Sokolski dom

Le neokrajne dolge šupe, stoječe ob glavni vrhniški cesti, ki je kazila estetsko lice prijazne Vrhniške, je nastal v enem

letu lep in ponosen Sokolski dom, ki dela vrhniškimi Sokolom vso čast in ki je priča, kaj zmore trdna volja in odločnost, sokolska disciplina in ljubezen do društva.

Kot rečeno, stoji novi dom ob glavni cesti, oddaljen je pa od kolodvora kakih 15 minut. Stavba je 50 m dolga. Bolj kakor zunanje lice preseneča njena notranost. Sredi doma je močnega prostora, svetla in visoka dvorana, dolga 20, široka 10 in visoka 7 m. V dvorani je 350 sedežev, prostora pa je v njej skupno z onim na balkonu za 1500 ljudi. Zdaj služi dvorana za kinematograf, bo pa tudi tako urejena, da bo pozimi mogoče v njej telovaditi. Dvorani je priključen velik oter v obsegu 14x10 m. Sokolsko društvo, ki je že popreje vneto skubelo za duševno izobrazbo svojega članstva, kakor tudi za kulturno izpopolnitev prebivalstva, ima namreč lasten dramatični odesk in v novem domu bodo stalne predstave. Oter bo služil tudi za telovadnico. Za odrom vodi vijugasto stopnišče v prvo nadstropje, kjer so urejene moške in ženske garderobe. Na drugi strani stavbe je v pritličju stanovanje za oskrbnika, krasen vestibul pa vodi v glavno dvorano. Tudi na tej strani so urejene garderobe, kopalnica, prhe in stranišča, a v prvem nadstropju je soba za gošdjo; tam bo urejena tudi knjižnica, poseben prostor je za prednjaško sobo in za sejno dvorano. Urejena je tudi kabina z zvočno aparaturom.

Pred domom so nasadili več topolov, za domom pa uredili krasno letno telovadišče, ki obsega nad 2000 kvadratnih metrov. Letno telovadišče je popolnoma dremirano s kamenjem, ki so ga brezplačno navozili sokolski dobrotniki, na kameenje pa je navoženih še 200 kubnih metrov peska. Sokolska mladina bo tu imela res lep solnčen prostor.

Zgradba oziroma adaptacija tega doma z ureditvijo letnega telovadišča je veljala pol milijona dinarjev. Za dom so prispevali številni dobrotniki in prijatelji sokolstva okrog 300.000 Din, društvo je pa naložilo tudi nekaj posojila, a dolga ima še okrog 150.000 Din. Društveni odbor je prepričan, da bo znala vsa napredna javnost ceniti njegovo delo in da ga bo v njegovih plemenitih stremeljenjih podpirala tudi v bodoče.

Društveni odbor

Društvo vodi starosta Alfonz Završnik, podstarosta je dr. Franc Šabec, društveni načelnik Kajetan Brence, tajnik Hinko Leban, blaginjak France Pavletič, gospodar Zmago Nuzbek in načelnica Meri Valčičeva. To je društvena uprava, a za gradnjo doma je bil sestavljen poseben odbor, v katerem je sodelovala tudi večina imenovanih, a duša gradbenega odbora je bil njegov tajnik France Malavašič. Vrhniški sokolskim delavcem gre za njih trud vse priznanje, prav tako pa tudi številnim sokolskim mecenom.

Spored svečanosti

Uvod v društvene slovesnosti bo svecana akademija v novem društvenem domu drevi, ko nastopijo vsi telovadni oddelki. Jutri zjutraj bo sprejem bratskih gostov ljubljanskega okrožja, ki se odpeljejo z vlaki ob 6.30 (deca in sokolska godba), ob 7.30 (članice in ženski naraščaj), ob 8. (člani in moški naraščaj iz Ljubljane). Nato bo po Vrhniku slavnostna povorka, ki krene pred novi Sokolski dom, kjer bo ob 11.30 slavnostna otvoritev. V sprejedu bodo tri sokolske godbe, od teh dve iz Ljubljane.

Ob 15. bo na prostranem pokošenem travniku br. Lenarčiča, nasproti Sokolskega doma, javen telovadni nastop vsega okrožja, pri katerem bo sodelovalo okrog 2600 članov in članic ter obojega naraščaja.

Vrhnik se pripravlja, da čim dostojneje sprejme goste iz Ljubljane in od drugod. Izletniki lahko združijo tudi koristno s prijetnim in napravijo lepe izlete v vrhniško okolico, k Sv. Trojici, k Močniku, v Zaplano, na Pokojišče in drugam ter tako spoznajo lepoto teh krajev, ki nam jih je ovekovečal pokojni Ivan Cankar v nešteti svojih delih.

Groza in obup v Beli Krajini

Metlika, 31. maja.

V torek zvečer se je nad Belo Krajino zatemnilo nebo. Gorjanci niso nič dobrega obetali in vedno gostejši in temnejši oblaki so se podili čez nje proti metliškim goricam, kjer je trtje kazalo najlepše in bilo edina tolažba našim obubožanim ljudem. Pripravljalo se ni dolgo. Nebo se je razjezilo in poslalo nad naše kraje točo, ki je v nekaj minutah uničila vse in pobelila vso pokrajino okrog Metlike, bližnjih Treh farah, Radovice in Vidoševce, kjer so povsod najlepši vinogradi v našem srezu. Prizanesla ni niti polju in je uničila vse daleč tja do Rosalnice in sosednih vasi. Da bo katastrofa še hujša, je po toči v strahovitem viharju pričelo liti, kakor iz skaf, da so v hipu vsi potoki in hudourniki prestopili bregove in pričeli poplavliti rodovitno zemljo. Naliv je uničil vse poljske pridelke in uničil kmetom sploh vse, kar so imeli. Uničena je koroza, krompir, fižol, pšenica in vsa ostala žita, ki so letos kljub prvi spomladanski suši še dokaj dobro kazala. Obupanim kmetom so ostali le prazni domovi in skednji, kjer ne bodo jeseni peli cepci in jim ločili zrna od slame. Lakota bo spet v naših krajih, kakor skoraj vsako leto in niti za seme za prihodnje leto ne bo ostalo.

Kako si bodo naši gospodarji opomogli od posledic strahovitega neurja, je vprašanje, ki ga more rešiti sama Bela Krajina, itak obubožana, zapostavljena, kršna, nerodovitna in nesrečna. Niti za lastno življenje nima sredstev in kako bi mogla pomagati najtežje prizadetim vsem, ki jim je sedaj grozi lakota in beda z najhujšim pomanjkanjem. Kmet sam je brez denarja. Niti za galico nima, da bi skupil vino-grado in jih rešil vsaj za prihodnje leto,

terega so bili izvoljeni: preds. Beber, podpredsednik g. Ziberna, podpredsednica gđ. Mikekova, tajnik g. Kozamernik, njegova namestnica gđ. Barletova, blaginjak g. Marn, odborniki gg. Bernik, Pöschl, Gruden; nadzorstvo: gđ. Dovžen Albina in Andoljšek Janez, razsodišče pa gg. Kumstelj Tone, More Mirko in Kitzer Anica.

Na predlog nadzorstva, ki ga je podal g. Vrhovec, je bila dosedanjemu odboru podeljena razrešnica s priznanjem.

Pri slučajnostih se je razvila debata o gospodarstvu v Pokojniškem zavodu na predlog tajnika iz Maribora g. Koroše. V debato so posegli poleg predlagatelja podpredsednik Pokojniškega zavoda g. Tavčar in društveni tajnik Kozamernik. Končno so bile sprejete resolucije o nameravani izpremembi obrtnega zakona in o javnem razpisovanju službenih mest.

Društvo absolventov državnih dvorazrednih trgovskih šol za dravsko banovino, ki se je ustanovilo pred dvema letoma, je na občnem zboru moglo pokazati lepe uspehe, ki jih je doseglo v tem kratkem času. Je strogo strokovno in stremi le za tem, da svojemu članstvu koristi s prirejanjem tečajev in predmetih, ki so jim iz pokazane prakse potrebni in tako koristi izpopolnjevanju onega, kar mu je za obstoj potrebno. Letos je priredilo tri tečaje, in sicer za italijanski in nemški jezik ter za moderno mehanično knjigovodstvo. Tečaji so bili dobro obiskani in so se vršili v prostornih drž. trgovske šole, za kar gre največja zahvala direktorju g. Gogali, ki društvo ves čas obstoja po svojih najboljših močeh podpira in mu bodi tudi na tem mestu izrečena najlepša zahvala. Tudi vsa društvena predavanja, ki so bila predvsem gospodarskega značaja, kar potrebuje vsak sodelavec v podjetju, so bila dobro obiskana in zelo poučna. Predavanja so se tikala sodobnih gospodarskih vprašanj in so jim poslušalci sledili z živim zanimanjem.

Današnja doba zahteva celoga človeka in takega šolski študij zaradi vezanosti na predpisani učni načrt ne more nuditi. Zato je stremenje po informiranosti o vsakdanjih preceh vprašanih pozdraviti in odobravati.

Živilski trg

Ljubljana, 2. junija.

Na trgu se je začel sezonski naval. Zlati mnogo je bilo danes živil, kar prodajalci računajo, da so ljudje ob prvem bolj lačni. Na Vodnikovem trgu so bili povsem zasedeni vsi prostori, sadni, zelenjadni in perutninski trg.

Črešnje so zdaj »velika moda«. Meščani jih konzumirajo ogromne količine, a ponudbe so vedno v ravnotežju s povpraševanjem. Branjevalci imajo zadnje čase izmed vsega blaga največ črešenj, dobro pa tudi zalagajo z njimi trg kmetije. Branjevalci prodajajo zelo lepe po 5 Din kg, vendar ne vedno svežih, dočim kmetijski prodajalci prodajajo navadno sveže sadje, vendar prav za prav ni cenejšje. Najcenejše črešnje so bile danes na kmetkem sadnem trgu po 4 Din kg. Razen črešenj je na kmetkem sadnem trgu tudi izredno mnogo rdečih jagod, ki so se zelo pocenile v kratkem času. Se ne davno so prodajali liter rdečih jagod po 10 do 8 Din, dočim so zdaj že najcenejše po 4 Din. Kdor ve, kako težko je nabrati liter jagod, se mora čuditi, da so tako poceni. Toda dražje ne morejo biti, ker jih je pač toliko naprodaj. Tudi borovnice so se pocenile čez noč. Zadnji tržni dan so jih prodajali še po 4 Din liter, dočim so bile danes že po 2 Din. Jurčki pa niso posebno poceni, še vedno je merica po 5 Din. Tem bolj so pa poceni druge gobe, ki jih je bilo danes izredno mnogo. Zvrhan liter lisic dobiš za 2 Din. Nekateri posebni prijatelje črešenj pridejo zdaj na trg na svoj račun. Zelo se zanimajo za cene ter vneto pokušajo črešnje od prodajalke do prodajalke, dokler nimajo več interesa, da bi jih kupile.

Sočivje se zdaj ne bo več mnogo pocenilo. Stroški fižol je po 5 Din kg in lahko se računamo, da se bo pocenil šele, čim bo prišel na trg domači pridelek. Uvoženi grah ni več lep, domači ga je začel izpodrivati. Tudi uvoženo peso zelo izpodriva domača. Prvo prodajajo po 5 Din, dočim domačo v šopkih po dinarju.

Na perutninskem trgu ni nobene bistvene spremembe. Blaga je tudi tam izredno mnogo, jajca so poceni, piščanci pa dragi. Vendar se pa danes piške gospodinjam niso zdele tako drage, kot pred dnevi.

Propaganda za Dolenjsko

Ljubljana, 2. junija.

Včeraj je »Krkca« otvorila radijska predavanja, s katerimi bo opozarjala na naravne lepote Dolenjske. Otvoritveno predavanje je imel namestu zadržanega ljubljanskega podžupana prof. Jarca, ki je moral po najhujših poslih nenadoma odpotovati v Beograd, tajnik »Krkca« g. Podbevšek. Govoril je o Novem mestu in o njegovi bližnji okolici, predvsem o Dolenjskih toplicah. Poudarjal je, da je po mnenju profesorja-geologa Ferda Seidla novomeška okolica med najlepšimi krajinami Jugoslavije. Skoraj vsa Dolenjska je romantična in tako je romantična tudi okolica Dol. toplice. Priporočal je izlet k sv. Antonu nad Meniško vasjo. Krasen razgled! Na severni strani ob pogorju sv. Petra stoji Soteska z gradom in cerkvijo. Očarujoč prizor ob solnčnem zatonu! Desno stran obseva še solnce, zraven se zlati v večerni zarji drevje in grmovje, zahodna stran se polagoma temni in naznanja prihod noči. Od Soteske sem teče lena Krka, od Podturna postvira bogata Raščica.

Lep je tudi izlet k razvalinam gradu nad Podturnom in k jami v Rožek jugovzhodno od Toplice. Daljši, pa zelo zanimiv je izlet k Ledeni jami pri vasi Kunčen. Od Podsteine proti Kunčenu se vije po samotnem gozdu med tisoč in tisoč smrekami in bukvami lepa gozdna pot. Tla krije gost, zelen mah, sočna trava in razne gozdne cvetice. Po uri hoda se zjasi gozd in nudi se ti razgled na daljne hribe. Ni več daleč Kunčen. Na severnem izhodu vasi se vidijo razvaline gradu Kunčen, ki je bil last grofa Kunta.

Ledenja jama je nad 100 m dolga, 80 m široka in 57 m globoka. Na levi je leske-tačje zamrznjeno jezero, zadaj pa so na steno naslonjene različne ledene podobe in kapniki, za temi pa se sveti ledeni zastor.

Nazaj v Dolenjske toplice se lahko vrneš po drugi poti: skozi vas Rdeč kamen. Vas je dobila ime od rdečega apnenca, ki se s svojimi kremenčevimi žilami lepo svetli.

Z Jesenic

— Otvoritev gostilne. Cenjenemu občinstvu v Jesenic in okolice vjudno javljamo, da bom jutri, v nedeljo, dne 3. junija, otvorila gostilno z lepimi lokali Podmežaklja, Jesenice, Jadranska cesta. Postrežla bom vsakomur vedno z najboljšo plačo in jestivnimi po najnižji ceni. Se priporoča Anica Kalan, Kozjek, Jesenice, Jadranska cesta.

— Triglavski podružnica SPD Dovje—Mostrana javlja, da je pastirska koč na Zasipki planini v Zgornji Krmi od 1. junija dalje za turiste zaprta.

— Naval ciganov. V zadnjem času je prišlo v naš kraj več skupin ciganov, ki pridno obirajo ljudi. Poleg domačih Hidorovičev in Rajhardov imamo tedaj velike skupine ciganov, ki uživajo privilegij, da jim ni treba delati, pa vendar na račun dobrih ljudi razmeroma dobro žive. Eno skupino ciganov so orožniki pregnali preko občinske meje, ostali pa so drugi še vedno tu, ker dobro vedo, da se pri nas še največ dobi. Hodoroviči in Rajhardi seveda te prireditve po strani gledajo, pa kaj hočejo, ko so proti njim prešibki, da bi jih pregnali iz svojega okolja. Tuji cigani imajo lepe vozove in zelo dobro rejene konje, kakršne na Jesenicah je redko videti.

Iz Maribora

— Most na Mariborski otok dograjen. Te dni je končala Splošna stavbna družba iz Tezna dela na železni konstrukciji novega mostu na Mariborski otok. Železna konstrukcija premosti Dravo v treh razponih od 21.42 + 61.20 + 21.42. Sistem konstrukcije tvori predalčni, tako zvani Gerberjev nosilec, ki je preko srednje odprtine ojačen z lokom. Imenovani sistem je zelo priključen, ker nudi poleg male teže tudi prijetno sliko, ki se kar najbolj prilaga slikoviti okolici Mariborskega otoka. Višina predalčnega glavnega nosilca se je določila tako, ga je gornji rob nosilca obenem gornji rob ograde. Na ta način je omogočen tudi v srednji odprtini prost razgled. Konstrukcija je preko srednje odprtine zaključena, med tem ko bo preko stranskih električno zvarjena. Most je širok 5 m ter je razdeljen v 2.40 m široko vozišče in dva stranska hodnika za pešce. Voziščna plošča bo lesena. Teža železne konstrukcije je približno 85 ton in velja okrog 600.000 Din. Z impozantnim mostom je Mariborski otok mnogo pridobil na vrednosti, kar se bo prav gotovo poznalo pri letošnjem obisku.

— Sprejemni izpiti. Sprejemni izpiti za prvi razred srednjih šol bodo na klasični in realni gimnaziji v Mariboru v ponedeljek 25. t. m. ob 8. uri zjutraj. Prošnje je treba oddati ravnatelstvu najpozneje do 20. junija. Prošnji, ki mora biti kolekovana s 5 Din, je priložiti rojstni list in šolski izkaz. K izpitu naj prinese vsak pol pole črtanega papirja, pišnik, peresnik in pero.

— V maju najdeni predmeti. V mesecu maju so bili mestni policiji prijavljeni in oddani naslednji najdeni predmeti: zlat križec, pletena ročna torbica, moška ura, ženska srca, kovčeg, knjiga »Vodniki in pesniki«, ovoj stare obleke, par rjavih ženskih rokavic, srebrna ženska verižica, denarnica s 100 nemškimi markami, 200 Din gotovine, denarnica z 19 Din, poročni prstan, torba s 6 Din, britve in žage.

— Berač pretil s požigom. Mariborska policija je na Telovo prišla velikega nepridiprava in berača Ivana Novana, ki je prettil raznim posestnikom s požigi. Če mu le niso takoj dali zahtevanega mlodarca, pa je že zagrozil, da jim bo požgal domačijo. Zato so nevarnega berača pridržali v policijskih zaporih.

— Obmejni potniški promet l. 1933. Naš severno obravsko mesto je zabeležilo lani izredno živahni obmejni potniški promet, saj je prišlo preko severne meje v Maribor 124.901, a zapustilo je našo državo in prekorčilo mejo 125.574 ljudi.

— Lanski avtomobilski obmejni promet. V preteklem letu je privozil preko meje v St. Iljo 2801 avtomobil z domačimi in 3306 z inozemskimi triptiki. Našo državo pa je zapustilo 1801 avtomobil z domačimi ter 2507 s tujimi triptiki. Z našimi karteti je privozilo preko St. Ilje v Jugoslavijo 128, z inozemskimi pa 1104 avtomobilov. Preko severne meje je vozilo lani iz naše države z domačimi karteti 149, z inozemskimi pa 853 avtomobilov. Skupno je zapustilo našo državo 5400 avtomobilov, prišlo pa je preko St. Ilje 7339 avtomobilov.

— Nezgod. V četrtek je 15letni dijak Leo Kumer tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo. Na pomoč poklicani reševalci so ponesrečenca prepeljali v tukajšnjo bolnico.

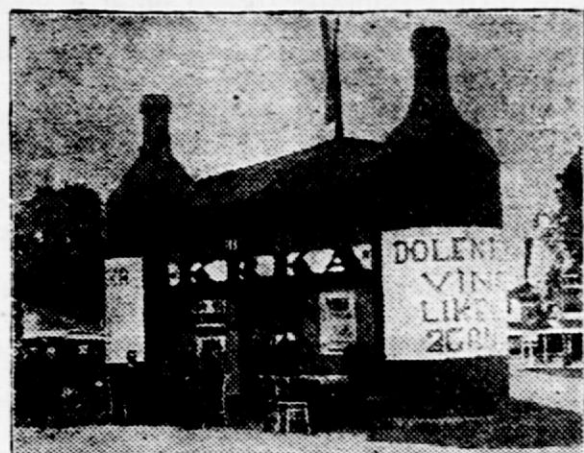
— Karambol. V sredo se je pripetila prometna nesreča in le srednjemu naključju je pripisovati, da ni zahtevala človeške žrtve. Na vogalu Kopališke ulice in Aleksandrove ceste sta trčila kole-sar Matija Stuger, 36letni ključavničarski mojster iz Koroščeve ulice in neki osebni avtomobil, ki je privozil iz Kopališke ulice. Zaradi močnega sunka je padel Stuger s kolesa in le malo je manjkalo, da ni prišel pod avtomobil. Pri padcu si je Stuger občutno poškodoval levo roko in desno koleno.

— Vlovljeni ptički. V sredo so tukajšnji policijski organi aretirali dve znani nočni ptiči: Marijo J. in Ivanko N. zaradi tajne prostitucije. Obvede bosta dobili temeljito pokoro za svoje grešno življenje.

— S kolesa je padel. Ko se je vozil 32-letni Ludvik Čolnik iz Maribora preko državnega mosta je nenadoma izgubil ob-last nad vozilom ter omahnil na kamena tla. Pri padcu si je močno poškodoval levo nogo, da ni mogel nadaljevati poti. Poklicani reševalci so poškodovanca pre-peljali v bolnico, kjer so mu nudili prvo pomoč.

— Kolesarski tat v rokah pravice. Ker so tatvine koles na dnevnem redu, so varnostni organi pričeli budno zasledovati temne elemente. Tako je policija prišla na sled nevarnemu kolesarju Stefanu A., ki ga je v sredo zvečer stražnik aretiral. Po zaslišanju bo tat izročen sodišču.

— Ker se je avtomobila ustrašila. Ma-rija Lopačeva se avtomobilov zelo boji, ker je pred tremi leti s kolesom doživela karambol. Ko je v sredo popoldne kole-sarila po Trgu Svobode, je zaslišala za seboj avtomobilsko hupo. Tega pa se je Lopačeva tako prestrašila, da je izgubila duhaprijetnost in padla s kolesa, pri čem-er se je po nogah občutno poškodovala.

mu, tujsko-prometno konferenco za Dolenjsko v Novem mestu 18. t. m., nedeljske izlete v različne dolenjske kraje, med njimi večji izlet v Dolenjske toplice in končno tabora pri Novi Štifti pri Ribnici in na Trški gori pri Novem mestu. Ljubljanski člani bodo vedno v veseljem pozdravili vest, da je »Krkca« pretekli dni končala kartoteko in Ljubljani živečih Dolenjcev. Kartoteka vsebuje nad 400 imen Dolenjcev in Dolenjk s trdnimi poklici. Pri vsakem so navedeni podatki: ali je samec ali poročen, letnica rojstva, poklic, kraj rojstva, domovinska občina in zadnji ljubljanski naslov.

Iz Hrastnika

— Ustanovni občni zbor SK Triglava. Na praznik se je zbrala na ustanovnem občnem zboru nacionalna mladina Hrastnika ter si ustanovila svoj sportni klub pod okriljem NSZ. Do sedaj je ta mladina stala ob strani, deloma pa se je udeleževala v ostalih sportnih klubih, ki pa niso preveč naklonjeni nacionalnim organizacijam. Za predsednika je bil izvoljen g. Blagotinšek. Zelimu novemu klubu čim lepših uspehov v njegovem delu.

— Nedeljski nogomet. Jutri bo igralo v Hrastniku proti SK Hrastnik B-moštvo ljubljanske Ilirije. To bo zanimiva tekma ter zelimo, da moštvo Ilirije popravi slab vtis, ki so ga dosedaj napravili v Hrastniku razni ljubljanski klubi.

— Otvoritev strelišča. Jutri ob 9. uri bo otvorjeno novozgrajeno strelišče sva-zne strelske družine Hrastnik-Dol. Družina opozarja prebivalstvo, naj se ne bliža strelišču od drugih strani razen po poti od Roša, otemen naj se vsakdo pokorava odredbam in navodilom straž, ki bodo razpostavljene na določenih mestih.

Moste za brezposelne

Moste, 2. junija.

Občinska pomožna akcija za podpiranje brezposelnih družin je zaključila svoje delo 8. maja. Ob 8. uri zvečer je bila sklicana anketa vseh dobrodelnih ustanov v naši občini. Udeležili pa so se tudi narodni poslanec g. Albin Koman, sreski načelnik g. Znidaršič ter ravnatelj tukajšnjih tovarn.

Predsednik občine g. Pavčič Pavel je v svojem govoru obrazložil pomen ankete ter obenem pojasnil socialni položaj nekaterih težko prizadetih brezposelnih družinskih očetov, ki ne morejo najti nikake zaposlitve. Beda med brezposelnimi družinami je vedno večja. Dolžnost nas vseh je, da strmo vse svoje moči za čim večjo zaposlitev brezposelnih. Dalje se v svojem govoru vsem prav toplo zahvaljuje za kakršnokoli pomoč pri sodelovanju pomožne akcije. Posebno zahvalo je izrekel g. sreske-mu načelniku, ki je v polni meri razumel naš težki socialni položaj ter nam votal iz državne subvencije prav lep znesek. Zahvaljuje se tudi narodnemu poslancu gosp. Komani, ki se je tudi v narodnem predstavništvu prav resno zavzel za čim večjo pomoč brezposelnim v naši banovini. Pri-račno zahvalo je g. predsednik občine izrekel viš. sod. nadoficijalu g. Juhu Avgustu za res požrtvovalno delo in pomoč, da je naša akcija čim bolj uspešna.

Dalje je podal poročilo načelnik social-nega odeska g. Jančič Franc o delu pomož-ne akcije ter izjavil sledeče: V naši občini je brezposelnost dosegla zelo visoko mero tako, da je bilo uradno ugotovljenih nad 800 ljudi, ki so pri občini iskali vsakdanje podpore. Socialni odesk je organiziral na-biralno akcijo v živilih in v golovini. Živ-ljenjskih potrebščin je bilo razdeljenih v vrednosti Din 10.444.95, nadalje 10 kub. m drv in 16.300 kg premoga ter 30 parov no-gavic, 4 pari čevljev in nekaj perila. Ob-činska uprava je skušala čim več zaposliti brezposelne pri raznih javnih delih. Odbor pomožne akcije je izplačal za javna dela Din 42.432, to je za 1876 dni. Skupni iz-datki pomožne akcije azkazujejo Din 52.876. A vse to je bilo le kapljica v morje. Ni pa to še najhujše, ko vidimo naše občane sa-mo lačne, temveč jim preti tudi stanovanjska deložacija. Konstatirati moram, da živi v tukajšnji občini nad 100 družin, ki že delj časa niso poravnale najemnine svojega stanovanja. Ko bo pa prenehalo potrpljenje hišnih gospodarjev, ki že več mesecev za-mam čakajo na plačilo najemnine, potem je na pričakovati najhujšega, ko bomo imeli v prihodnji zimi mnogo družin na cesti in na nami občine. Zato vam kliče mo ob 12. uri, če ni že več, da se zdramimo in sto-pimo v skupno akcijo za pomoč bednim družinam, da jih čim več zaposlimo v se-danjem polnem času.

Tudi g. sreski načelnik je v svojem go-voru poudarjal, da nam bo tudi v nadalje naklonjen ter nas podpiral, ker resnično uvidi, da je brezposelnost v tukajšnji občini največja izmed vseh okoliščin občin.

Narodni poslanec g. Koman je v svojem govoru poudarjal, da se tudi vlada resno bavi s tem težkim vprašanjem in upa, da se bo položaj dokaj izboljšal.

Po govornih se je g. predsednik občine Pavčič Pavel zahvalil vsem navzočim za posej z željo, da bi se naše težnje urea-ničile.

Nova ledna doba

Kako bi se premaknilo središče človeške kulture, če bi Zalijski tok izpremenil svojo smer

Ameriški listi so prinesli zanimivo vest o predavanju znanega ameriškega meteorologa W. E. Woresbyja, ki se je že večkrat udeležil ekspedicije v svrhu proučevanja Zalijskega toka. Woresby je predaval o vremenu na Atlantiku. Največjo pozornost poslušalcev so vzbudila njegova izjava, da novi ledeni dobi, bi je njen značaj in posledice obširno opisal. Ali se nam bliža nova ledna doba? To vprašanje je razburilo po Woresbyjevem predavanju ne samo znanstvene kroge, temveč tudi široko javnost. Po navadnih opazovanjih kaže to vprašanje hipotetičen značaj. Drugače pa misli veda, ki dopušča možnost temeljnega preloma vremena v deželah okrog Atlantskega oceana. Nekateri meteorologi v starem in novem svetu računajo z gotovostjo s prihodom nove ledne dobe v Evropi in opisujejo zelo črno njene posledice. Tudi najnovejši rezultati opazovanja Zalijskega toka, ki kaže bistvene izpremembe v svoji smeri in premikanju, je pripomoglo k trdnemu odgovoru na vprašanje glede nove ledne dobe v znanstvenem smislu.

Zalijski tok res odločilno vpliva na podnebje. Odkril ga je prvi Benjamin Franklin leta 1770 in zanimal se je ne samo za njegovo smer, temveč tudi za hitrost od Floride do evropske obale. Gre za širok tok skozi ocean tekoče toplejše vode. Za Evropo je Zalijski tok zelo važen, ker vpliva na mirno podnebje in zato mu pravijo tudi »peč Evrope«. Pomen Zalijskega toka pa ni samo v dotoku toplejše vode, temveč še mnogo važnejši je njegov posredni vpliv na obliko oblakov nad Atlantikom in s tem na premikanje zračnih vetrov med Ameriko in Evropo.

Proučevanje klimatološkega pomena Zalijskega toka je sprožilo vprašanje, kaj bi se zgodilo, če bi ta tok izpremenil smer. Točnega odgovora na ta vprašanje znanost še nima, pač pa lahko že zdaj napoveduje posledice za podnebje Evrope in Amerike, in sicer s precejšnjo gotovostjo. Če bi Zalijski tok izginil iz svoje dosedanje smeri, bi izginili obenem deževni oblaki iznad Atlantskega oceana in Severno Ameriko bi zadela tako vročina in suša, da bi kmalu poginilo vse življenje. Vzhodna obala Atlantskega oceana Zedinjenih držav bi se prej ali slej tako izsušila, da bi postala puščava, po kateri bi se dvigali oblaki prahu, ka-

kor v Sahari. Nebotičniki Brooklyna bi moleli iz peščenega morja kot zadnje priče pokopane kulture, kakor egiptске piramide.

Za Evropo bi pa imela izprememba smeri Zalijskega toka še hujše posledice, ker bi dobili premoč severozapadni in severni vetrovi, ki bi izpremenili sedanje podnebje Evrope v sibirsko. Poleti bi nastalo sicer topleje, to bi pa ne zadostovalo, da bi se izravnale strašne zime, ki bi trajale od septembra do pozne pomladi. Pas večnega ledu bi segal do alpskih dežel, kakor v predistorični dobi. Ves severozapadni del Evrope, zlasti Skandinavski polotok, Dansko in Britske otoke, bi vse leto pokrivala debele plasti snega in ledu. Velika svetovna mesta, žarišča evropske civilizacije, bi izginila pod ogromnimi ledeniki, ki bi se neprestano pomikali proti jugu. Industrijska mesta Francije, Anglije in Nemčije bi izumrla, ker bi nastalo preseljevanje narodov od severa proti jugu, kakršnega svet še ni videl. Vse rastlinstvo bi usahnilo, vse živali poginile, če bi se ne preselile z ljudmi vred k ekvatorju.

Severna Italija bi imela približno tako podnebje, kakor ga imajo zdaj Spitzbergi. Benetke bi bile skoro leto in dan v ledu in samo poleti bi nekaj časa prodirali skozi meglo solnčni žarki. Nekoliko ugodnejše podnebje bi imela južna Italija, pa tudi tam bi ne mogli prodreti solnčni žarki, ki jih zdaj bogato siplje solnce na te kraje. Ta pas evropske zemlje bi bil sicer obvarovan snega in ledu, zato bi pa imel skoraj vse leto gosto meglo, ki bi zastirala tudi atlantsko obalo Španije, kakor zastira zdaj obalo Labradorja.

V zvezi z oledenelostjo evropske celine bi se prenesel za vso civilizacijo tako pomembni deževni pas k ekvatorju. Sedanja Severna Afrika in velike pustinje ob obali Sredozemskega morja tja daleč v notranost črnega dela sveta bi imele podnebje, kakor ga ima zdaj Evropa. Sčasoma bi se izpremenila Severna Afrika in vse pustinje in pravi raj. Pa tudi Srednja Afrika bi s tem mnogo pridobila, ker bi tam redno deževalo in sedanji nerodoviti kraji bi se izpremenili v rodovitne. Tako bi se premaknilo središče človeške kulture od severa proti jugu. Po Woresbyjevem mnenju bi se svet bistveno izpremenil. Tako bi postala puščava Sahara raj bodočnosti.

Poljski zunanji minister Beck

je odpotoval v Zenevo, kjer bo skušal pripraviti Društvo narodov do tega, da bi imela tudi Poljska v njegovem svetu stalno mesto

Transatlantsko dete

Ameriški in angleški listi so nedavno obširno poročali o poldrugoletnem Irču Patriciju Bartolomeju Kellehenu, ki se je brez staršev že dvakrat vozil iz Amerike v Anglijo in nazaj. Zato se ga je prijelo ime »Transatlantsko dete«. Njegove oče ima v Angliji starše, ki so na vsak način hoteli videti svojega vnuka. Ker pa stari oče in stara mati nimata denarja, da bi se odpeljala v Ameriko pogledat vnuka, sta oče in mati končno sklenila poslati sinčka na izlet v Evropo.

Izročila sta ga kapitanu nekega parnika, ta ga je pa izročil zdravniku in bolniškim sestrečnicam s prošnjo, naj skrbijo zanj. Otročič se je srečno pripeljal v angleško pristanišče, kjer so ga izročili sorodniku, ta pa dedu in babici. In ko sta se stara naveličala pestovati ga, sta ga poslala nazaj v Ameriko. Tako je 18 mesečni otrok dvakrat prepotoval morje in najbrž nima tekmeča, ki bi se lahko v tem pogledu meril z njim.

Če se žena preveč redi

Trgovca Imre Weiss iz Budimpešte se dolgo ni mogel odločiti za zakonski jam. Menda je bilo krivo pomanjkanje vitaminov med vojno, da je v rasti tako postal, da bi ga bil vesel vsak cirkus kot pritlikavca. Fant je razumel, da ne more pričakovati, da bi ga vzela za moža lepota, in zato se je oziral po dekletih, ki jih narava ni baš obdarovala s telesno lepoto. Končno je našel sebi enako ženo in bil je srečen. Še srečnejši je pa bil, ko mu je žena povila sinčka. Toda njegova sreča ni trajala dolgo. Žena se je začela ne samo debeliti, temveč tudi rasti, kar je vsaj deloma zakrivila tudi ritmika in gimnastika, s katero se je vneto ukvarjala. V enem letu je zrastle Weiss-ova žena za 12 cm, zredila se pa je za 25 kg.

Ubogi mož se ni več upal z ženo na

Preveč je zahtevala

Splošno je znano, da moškim ni mogoče verjeti in zato mora v Angliji ženin podpisati pogodbo, da ne bo skakal čez zakonski plot in sploh, da se bo v zakonu lepo vedel. Seveda mislijo neveste pri tem na svoj red in svoje zahteve, ki naj bi se jim bodoči možje brezpogojno uklonili. Red je pa individualen, ravna se po značaju ženinov. Kakšen je bil ta red v angleškem mestu Old Hillu, so zvedeli meščani pred sodiščem. Nekaterim so se ježili lasje, drugim šibila kolena.

Tam je neko dekle prisililo ženina, da je podpisal pogodbo za zakonsko življenje, obsegajočo naslednje določbe:

1. Pet dni v tednu moraš sedeti zvečer doma. V soboto in nedeljo smeš z doma, toda samo z ženo.

2. Ne boš smel preklinjati, niti rabiti ostrih besed v občevanju z ženo.

3. Popiti ne boš smel več, nego pol litra piva na dan; to je dovolj za zakonski želedec.

4. Vsak teden boš dal ženi ves svoj zaslužek, ne da bi ji lagal, da so ti toliko in toliko odtegnili za pokojninski sklad, za članarino itd., kakor se može radi izgovarjati.

5. Od tega dobiš dvajsetino, da boš imel tudi sam nekaj denarja za nujne potrebe in da boš lahko ženi kupil kak približek ali šopek.

Mož se pa ni držal teh določb in zato je zahtevala žena ločitev po njegovi krivdi. Mož je pa tudi sam prosil, naj ga sodišče loči, češ, da bo rad plačeval alimente, samo da se iznebi tega diktatorja v ženski obleki. Ženin zagovornik je pa iztegnil roko in po ločitvi bo imel mož na vratu še tožbo zaradi žalitve žene.

Turška državnik v Parizu

Tefik Ruzdi Bey, turški zunanji minister (na levi) in turški poslanik v Parizu Suid

Državljska vojna v Mandžuriji

Mandžukuo je operacijska baza japonske ekspanzije v notranjo Mongolijo in kot taka pozorišče neprestane državljanske vojne. Ne mogli bi trditi, da podpihujejo to državljansko vojno sosedne države, kakor bi utegnili kdo misliti. Gre za domači pokret kmetov, ki so nezadovoljni z japonsko kolonizacijo v Mandžuriji. Čeprav je japonska vlada že večkrat naglašala, da ne misli na umetno snovanje japonskih naselbin v Mandžuriji, vendar je do tega prišlo in odločali so vojaški oziri. Japonske čete so rabile trdna oporišča v zaledju.

Kolonizacija je naletela na hud odpor mandžurskega in ruskega prebivalstva, ki je bilo prisiljeno prodati novim naseljencem poceni zemljišča. Kmetje se pa večinoma upirajo prisilni prodaji in japonske čete zatirajo njihove upore. Agrarni pokret se širi v okolici Ajntu, na meji v krajini Zjiao in v vzhodnem delu kirinske province, kjer neprestano teče kri. Ob vzhodnem toku Sungare je okrog 5000 upornikov. Vseh upornikov v Mandžuriji je pod orožjem 100.000; a to je sila, ki dela tudi žilavi japonski armadi hude preglavice.

Iz Trbovelj

— župan odstopil. V sredo 30. maja je župan G. Vodusek izročil županske posle podžupanu g. Ferdu Rošu iz Hrastnika, ki bo upravljal območje do novih občinskih volitev, ki bodo predvidoma 22. junija. Župan g. Vodusek je odstopil predvsem iz zdravstvenih ozirav, ker se je zadnje čase čutil bolehnega, kar je pripisati bržčas tudi velikim skrbem sprčo vedno kritičnejšega socialnega in gospodarskega položaja občanov in občine. G. županu, ki je star 73 let, želimo še dolgo let mirnega, zaslužnega počitka.

— Nevzdrža s točo. Tudi našo dolino in okolice je v sredo popokale obiskala nevzdrža s točo, ki je povzročila veliko škodo zlasti na sadju, povrtnini in poljskih nasadih. Občutno so prizadeti zlasti okoliški kmetje, ki jim je toča pobila skoraj vse poljske pridelke. Nič manj ni razsajala po vrtovih naših bednih rudarjev, katerim je uničila še one peščice krompirja in salate, ki je v najtežjih poletnih mesecih, ko je najmanj delavnih dni, še edina pomoč v prehrani.

— Ekскурzija zagrebških dijakov. V sredo so posešli naš rudnik dijaki zagrebške univerze. Prišlo je 25 kemikov in 25 kulturnih geodetov, ki so si v spremstvu svojih profesorjev in pod vodstvom vodje rudniške jamomerice g. inž. Štefeta ogledali rudniške naprave. Šli so skozi savski rov, kjer jih je zlasti zanimal glavni jašek, ki jih je dvignil z motovilom na Gvido. Kulturni geodeti so se posebno zanimali tudi za jamomerstvo in način merjenja na rudniku. Rudnik je dijakke pogostil, proti večeru so se pa izredno dobre volje vračali v Zagreb.

— Proslava 25-letnice Sokola. Sa slavnostno proslavo 25-letnice tukajšnjega Sokola, ki bo v soboto in nedeljo, vlada v vseh slojih prebivalstva veliko zanimanje, zlasti ker je pričakovati, da dosepejo k proslavi tudi vabljeni odlični gostje. Vsa narodna društva se pripravljajo na sodelovanje tako v povorki, kakor pri popoldanskih prireditvah. Sobotne slavnostne seje, ki bo v Sokolskem domu ob 20., se udeležijo sokolsko članstvo korporativno, in sicer člani, ki imajo kroje, v krojih, ostalo članstvo pa z znaki. V nedeljo je ob 9. uri zbirališče pred rudniškim gasilskim domom. Članstvo posameznih društev bodo sokolski reditelji odkazali mesto, kjer bodo posamezne skupine korakale v povorki. Zlasti je želeli, da bi se narodne naše polnoštevino udeležile povorke. To-

ZOBNI KAMEN

je treba odpraviti, preden je prepozno -

SVETUJE STROKOVNJAK

Prepozno je, kadar pokaže zobni kamen svoj najhujši učinek: kadar začnejo zdravi zobje izpadati. Kdor pa malo pomisli, doseže velik uspeh: če si redno čisti zobe s Sargovim Kalodontom, se ubrani zobnega kamna. Zakaj Sargov Kalodont je edina krema pri nas, ki ima v sebi znanstveno priznani sulfocinoleat po dr. Bräunlichu, ki odpravi nevarni zobni kamen in ki prepreči, da se ne naredi drug. Kdor parabi vsak dan nekaj minut za nego zob - ima vse svoje dni zdrave zobe!

KALODONT
Proti zobnemu kamnu

zadavne informacije daje gđc. Tončka Carga, učiteljica v otroškem vrtcu.

— Neveča pri delu. V sredo ob 12.15 se je pri delu v talnem rovu zapadnega jameškega okrožja težko ponesrečil kopač Zupančič Alojz. Ko so se delavci vračali z dela s polja VII, je privozil naproti z bencinskim motorjem motorovodja Milinarič, ki je sicer videl naproti prihajajoče delavce, mislil pa je, da se mu bodo pravočasno izognili, kakor običajno. Ponesrečenec pa je skočil tik pred motorjem na levo stran, pri čemer ga je pa že zadel motor v glavo ter mu prelomil nosno kost in prizadel na glavi še druge poškodbe. Bil je takoj prepeljan v bolnico.

— Predavanje v radju. Jutri v soboto ob 19. uri bo predaval v ljubljanskem radju o koroskih bojih tajnik tukajšnje Legije koroskih borcev g. Fran Stauderger.

— Protestno zborovanje rudniških nameščencev. V sredo 6. t. m. ob 19. uri priredi tukajšnje Društvo rudniških nameščencev v društvenih prostorih rudniške restavracije veliko protestno zborovanje proti nameravanemu poslabšanju socialnih določb novega obrtnega zakona, ki se tičejo privatnih nameščencev.

Iz Celja

— Jadranske dneva v Celju. Spored dnevoj Jadranske straže 2. in 3. t. m. v Celju je naslednji: Drevi ob pol 9. slavnostna akademija v Mestnem gledališču. Jutri, v nedeljo, ob pol 7. bo budnica, ob pol 8. in 10. sprejem gostov na kolodvoru. Pred kolodvorom bo promenadni koncert. Ob 11. se bo pričel slovesen obhod po mestu. Ob 11.30 bo stik pred magistratom z nagovori predsednika celjskega krajevnega odbora JS župan g. dr. Gorčana predsednika izvršnega odbora g. dr. Iva Tartagije iz Splita, predsednikov ljubljanskega in mariborskega oblastnega odbora JS gg. podbana dr. Pirkmajerja in dr. Lipolda ter člana podmladka sedmošolca M. Subica. Ob 14.30 se bo pričela na Glaziji akademija celjskih šol, ob 15.30 pa bo tani javna tombola Jadranske straže.

— Umrl je v petek 1. t. m. na Sp. Hurdinji 18 pri Celju 54letni cinkarniški delavec Adolf Kovčič.

— Drugorazredna prvenstvena nogometna tekma med SK Atletiko in SK Laškimi se bo pričela v nedeljo 3. t. m. ob 16.30 na sportnem igrišču pri »Skalni kleti«.

— Razmere na delovnem trgu. Od 21. do 31. maja se je pri ekspozituri javne borze dela v Celju na novo prijavilo 58 brezposelnih (44 moških in 14 žensk), delo je bilo ponujeno za 28 oseb (8 moških in 20 žensk), posredovanj je bilo 11 (za 6 moških in 5 žensk), odpotvalo je 12 (8 moških in 4 ženske), odpadlo pa 275 brezposelnih (273 moških in 2 ženski). Dne 31. maja je ostalo v evidenci 345 brezposelnih (307 moških in 38 žensk) napram 585 (550 moških in 35 žensk) dne 20. maja. Delo dobijo po 1 oskrbnik, mlajši natak za sezono in mizar, po 2 kuharici, služkinji in kmečki dekli ter 1 kuharica k orožnikom.

— Nočno lekarniško službo ima do vstete petka 8. t. m. lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

Iz Črnomlja

— Blagopoljitev nove motorne brizgalne, ki si jo je nabavilo mlado gasilsko društvo v Stranski vasi pri Semiku, bo v nedeljo 3. t. m. Brizgalni bo kumoval banški svetnik Črnomeljskega sreza g. Evgen Lovšin. Lepe prireditve vzornega društva se bodo udeležila tudi sosedna bratska društva, da tako skromni, a požrtvovalni vasi izkazuje svoje priznanje in jo vzbodbude za bodoče delo.

— Sokolsko delo. V nedeljo smo imeli pri nas sokolsko akademijo, na kateri so nastopile vse kategorije telovadcev. Razen telovadnih točk so bile na programu tudi razne deklaracije in dva otroška nastopa. Brezhibna izvedba vseh točk je dokazala, da je društveno delo vztrajno in da so člani res marljivi v vseh panogah sokolskega udejstvovanja. Razveselili nas je nastop naraščajk in naraščajnikov, a posebej moramo pohvaliti moške naraščajke vrste, ki so v najkrajšem času pokazale prav lep napredek v telovadbi in tudi sicer v sokolskem delu. Vadiitelji so imeli seveda mnogo dela, da so v kratkem času pripravili tako lepo akademijo, ki ji je bil glavni namen zbrati nekaj

sredstev za udeležbo na letošnjih sokolskih zletih. Ob tej priliki moramo pohvaliti tudi naše vrle Črnomelce, ki so se z razumevanjem odzvali vabilu in tako nagradili sokolski trud s splošnim priznanjem. Le nekaj, zlasti novih članov, ki bi ob takih prilikah morali upoštevati naše delo, smo pogrešali. Želimo si še več takih lepih vzgojnih sokolskih prireditev.

— Zaključek samaritanskega tečaja. Nedavno je bil v Črnomlju zaključen prvi samaritanski tečaj s svečanostjo v lepo okrašen školski dvorani, ki so se udeležili mnogi ugledni domačini. Prvi je spregovoril sreski načelnik g. dr. Trstenjak kot predsednik društva RK, a za njim zdravnik g. dr. Božidar Küssel, nato kot kandidati in kandidatke polagali izpit, ki so ga vsi uspešno prestali. Po zaključenih besedah predsednika g. dr. Trstenjaka so obiskovalci izročili svojemu učitelju zdravniku g. dr. Küsslu lep šopek nagegnjen in se mu tudi prisrčno zahvalili. Tečaj je priredila črnomeljska gasilska župa pod okriljem društva RK.

Radionročram

Nedelja, 3. junija

8.15: Poročila. 8.30: Gimnastika (Pustišek Ivko). 9.00: Versko predavanje (dr. Regalat Čebulj). 9.15: Prenos iz Beograda: Mitng Narodne odbrane. 9.45: Prenos slavnosti iz Šabca. Govori Nj. Vel. kralj Aleksander. 11.15: Prenos tekem mladinskih pevskih zborov iz Uniona. 12.00: Čas, plošče. 16.00: Kmetijska posvetovalnica (inž. Sador Vinko). 16.30: Akademija Narodne čitalnice iz Šiske. 20.00: Prenos iz ljubljanske opere. V odmoru: Čas in poročila.

Ponedeljek, 4. junija

12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.00: Čas, plošče. 18.00: Gospodinska ura: Zena v pokliu (ga. Lapajne). 18.30: Westfalija (Rudolf Kresal). 19.00: Radijski orkester. 19.30: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna). 20.00: Plošče. 20.30: Prenos opere iz Beograda. V odmoru: Čas in poročila.

Torek, 5. junija

11.00: Šolska ura: Ameriški Slovenel (dr. Valter Bohinec). 12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.00: Čas, plošče. 18.00: Otroški kottiček (Manca Komanova). 18.30: Plošče. 19.00: Radio-Therma Laško (Stanko Bitezničnik). 19.30: Zena v bolgarski književnosti (ga. Pavla Hočevar). 20.00: Komorni trio (H. Svetel). 21.00: Fantje na vasi, vmes Radijski orkester. 22.10: Čas, poročila. 22.30: Angleške plošče.

Sreda, 6. junija

12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.00: Čas, plošče. 18.00: Življenska kriza evropskih narodov (inž. Ferdo Lupaš). 18.30: O verstvih (Fr. Tersegval). 19.00: Radijski orkester. 19.30: Literarna ura: Hrvatska književnost (g. Podbevsek). 20.00: Vojlinski koncert (g. Podbevsek). 20.30: Prenos koncerta Glasbene šole iz Kranja. 22.00: Čas, poročila. 22.15: Prenos z vselejma.

Četrtek, 7. junija

12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.00: Čas, plošče. 18.00: O človeku (dr. Božo Škerlj). 18.30: Srbohrvaščina (dr. Mirko Rupel). 19.00: Plošče po željah. 19.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). 20.00: Glasbeno predavanje. 20.30: Zenski tercet (sestre Učak). 21.30: Radijski orkester. 22.00: Čas, poročila. 22.15: Prenos z vselejma.

Petek, 8. junija

11.00: Šolska ura: Potovanje s kolesom do Celovca (Pero Horn). 12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.00: Čas, plošče. 18.00: Radijski orkester. 18.30: Izleti za nedeljo (društvo Krka) govori podžupan prof. Jarc. Dolenjska in turizem. 19.00: Francosčina (prof. Prezelj). 19.30: Osnovni problem socialne politike (dr. Bajič). 20.00: Vokalni koncert ge. Sivec, vmes citre solo Podbrežek. 22.00: Čas, poročila. 22.15: Prenos z vselejma (ob 21. uri). 22.30: Prenos z vselejma.

Sobota, 9. junija

12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.00: Čas, plošče. 18.00: Plošče. 18.30: Zbavno predavanje (Viktor Pirnat). 19.00: Gospodarske razmere našega življa v Jul. krajini (prof. Rudolf). 19.30: Zunanji politični pregled (dr. Jug). 20.00: Vokalni koncert ge. Slave Campa, vmes Radijski orkester. 21.00: Valčkova ura. Radijski orkester. 22.00: Čas, poročila. 22.15: Prenos z vselejma.

Ponson du Terrail:

36

Lepa židovka

Roman.

— Seveda sem.
— In je vam odgovarjala?
— Povabila me je celo na sestanek.
— Kam pa?
— Tu sem.
— Hm, hm. Čudne reči... Dekle, ni hodi zgodaj zjutraj k maši, potem pa takoj povabi fanta na sestanek.
— Mojo častno besedo imate, da sem vam povedal vse po pravici.
— In povedal je prijatelju, kako in kaj je bilo.
— Torej pojdite na sestanek?
— Seveda pojdem.
— Zaradi tega pa ne smemo pozabiti na vašega bratranca, ki naju že čaka na trgu St. Michel, — je dejal Clodion.
— Prav pravite, — je odgovoril Coarasse smeje. — Nanj sem bil pa čisto pozabil.
— Zdaj je že beli dan in najina nočna pustolovščina bo gotovo dvignila po mestu mnogo prahu. Rad bi, da bi naju nihče ne srečal.
— Prav pravite, — je pritrdil Coarasse; — pojdiva torej k mojemu bratranecu. Kje pa sva?
— V ulici Maubee.
Prijatelj sta krenila proti vogalu ulice des Faures in kmalu sta bila zopet na trgu St. Michel.
Dobrodušni abbe Vigogne je čakal dolgo po maši pred cerkvijo, končno ga je pa minila potrpežljivost in napotil se je domov, ko je naenkrat za-

gledal na vogalu nasproti ležeče ulice mlada prijatelja.
— Oprostite, dragi bratranec, — je dejal Coarasse ter mu segel v roko, — toda s prijateljem sva vas hotela malo presenetiti.
— Obenem pa vsaj deloma oddolžiti se vam za pogostitev, — je pripomnil Clodion.
In pokazal je na pletenko vina.
Duhovniku so se zaiskrile oči in sklonil se je k pletenki, rekoč:
— O, preveč prijazna sta. To je Samuelova kapljica.
— Da, — je pritrdil Coarasse.
Clodion si je globoko oddahnil.
— Hvala bogu, — je pomislil, — tako je vsaj moja vest potolažena. Bal sem se že, da dobi to vino človek, ki ga ni vreden.
— No, dragi bratranec, — je vprašal abbe Vigogne, kako dolgo ste pa že v Bordeauxu?
— Včeraj zjutraj sem prispel.
— Ali ste prišli sem vprašat po vojaški službi?
— Seveda, toda...
— Toda?...
— Vse vam povem... Od včeraj se mi je pripetilo že toliko pustolovščin...
— Zares?
— In baš zato ne vem, kaj početi.
— Jaz tudi ne, — je pripomnil Clodion.
— Kaj se vam je pa pripetilo tako nenavadnega? — je vprašal abbe z vidno naraščajočim zanimanjem.
— Tiše, — je vzkljnil Coarasse.
— O tem se pomenimo, ko bomo doma za zaklenjenimi vrati.
— Pa vendar ne tiči v tem kaj takega, kar bi nasprotovalo našim zakonom?

— Čisto malo.
— Hm, hm, — je zmajal abbe z glavo.
— Če se bojite kake neprijetnosti, — je pripomnil Clodion, — pa poiščite zavetišče drugje.
— Hm, hm, — je zamrmral abbe znova.
— Z vojaško patruljo smo si skočili malo v lase, — je pripomnil Coarasse.
— Križ božji!
— Dragi prijatelj, — se je oglašil Clodion mirno, — gospod abbe se morda boji...
Obmolknil je.
— O, kar se tega tiče, — je odgovoril abbe Vigogne in se poželjivo ozrl po pletenki, — vaju zagotavljam, da to ni res.
— Sicer pa, — je nadaljeval Coarasse, — odkrito rečeno vse to ni vredno, da bi govorili.
— Potem pa morata seveda z menoj, — se je odločil naenkrat abbe Vigogne.
— Kje pa stanujete? — je vprašal grof napeto.
— Nekaj korakov odtod v ulici Maubee.
— Dobro, — je odgovoril Clodion.
Čez nekaj minut sta mlada Gaskonca že sedela v nekoliko tesnem, toda prijetnem in udobnem abbejevem stanovanju. Čim so vstopili, je po nemčem prijetno zadisalo. Bilo je šele ob pol osmih zjutraj, toda peči so bile že dobro zakurjene.
— Tristo vragov! — kaj tako zgodaj obedujete? — je vprašal grof.
— Da in sicer zato, ker tudi zgodaj vstajam, — je odgovoril abbe smeje.
Potem se je obrnil k svoji gospodi-

nji, še mladi, okrogli in dobrodušni ženi.
— Katarina, — je dejal, — privedel sem ti dva svoja sorodnika, prava junaka, kakor tudi sama vidiš; vse kaže, da jima bo jed teknila.
— Pa še kako, — je pritrdil Clodion in postavil na mizo pletenko.
— Ali je danes post, Katarina? — je vprašal abbe.
— Ne, častiti gospod.
— Gotovo si torej kaj dobrega skuhal, draga hči.
— Sekano govedino na vinu.
— Dobro. In kaj še?
— Nekaj nadetega purana je še ostalo.
— In to je vse?
— Pa še omleta s sirom je pripravljena.
— Dragi bratranec, ali naju niste pričakovali? — je vprašal Coarasse smeje. — Resnica mora imeti pristo pot. Zajtrkujete imenitno.
— Dobra jed je edini posvetni užitek, ki ga nam cerkveni zakoni ne prepovedujejo, — se je izgovarjal abbe.
— Zares?
Tako je bila miza pogrnjena in čaše napolnjene z žlahtno kapljico.
— No, — je dejal abbe Vigogne, — zdaj smo sami, prijatelja, in lahko mi povesta, kaj se je vama pripetilo.
Coarasse si ni dal dvakrat reči in povedal se duhovniku svojo pustolovščino, pa tudi pustolovščine svojih treh gaskonskih prijateljev. Opisal mu je srečanje z Raoulom de Biossac in mu povedal, kako sta se domeniila, da se zavzameta za grofa Filipa de Biossac.
Med njegovim pripovedovanjem je abbe večkrat namršil obrvi.

Iz Škofije Loke

— Srečolov škofjelokih Kolašic bo prav gotovo naletel na najlepši odziv pri vseh, ki hočejo pomagati revnim in pomoči potrebnim materam, ženicam in osiroteli deci. Dobitki so že razstavljeni v izložbi Okrajne hranilnice in posojilnice, Kolašice pa so tudi že pričele s prodajo srečk po 2 Din za komad. Podprite njihovo nesebično stremeljenje! Dobitki se bodo delili dne 11. junija pri Homanu.
— Gasilska vaja. Marljiva gasilska četa v Škofji Loki tudi v nedeljo ni mirovala in je kljub zelo slabemu vremenu vadila v Logu v Poljanski dolini. Gasilska vaja, ki je trajala dobro uro, je zadovoljivo uspela, kar pa je tudi važno: pripomnila je do poklonitve več smrek za zidavo novega doma, ki so jih poklonili kmetje v gasilske svrhe.
— Med dobrimi srci. V sredo dopoldne sta se vsa ginja zglasila pri našem ročevalcu brata tragično preminulega mesarskega pomočnika Lojzeta, ki je šel pod težo nesrečnih življenjskih preizkusov. Šel je v smrt, in prosila, naj izrečemo vsem škofjelokanom, pa tudi oblastem za pomoč in izraze sožalja iskreno zahvalo. To storimo tem raje, ker sočustvuje z nesrečno usodo mladega fanta vsa javnost, ki je poznala Lojzeta kot poštenega in pridnega mladeniča, ki ni storil nikomur nič zalega.
— Nogomet med planinci. Naši vojaki imajo stalno svoj nogometni klub, ki so mu dali ime »Planince«. »Planince« je dosegel že prav lepe zmage in je v letošnji sezoni odigral tekme s »Korotonom«, s »Kamnikom«, s »Soro« in z »Radovljico«. V nedeljo pa je gostoval loški vojaški klub v Kranju, kjer je pomeril svoje sile s prvakom Gorenjske »Korotonom« in ga premagal v kombinirani igri z rezultatom 6:0. V obeh možnostih je nastopilo par rezerv in ne glede na to, da je potekala igra v prvem polčasu v dežju, so pokazali planinci lepo igrjo, ki se je zlasti odlikovala z močnimi strelji in prodori.

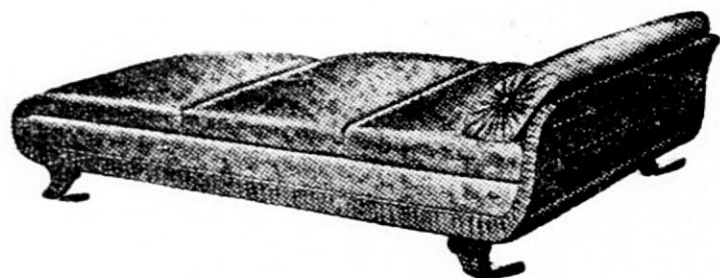
»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov, Ljubljana, Karlovska 4. — Znižane cene. — Največja izbira. — Ceniki franko.

Razstavljeno na veselju Pav. J.

Stalna razstava na Karlovske št. 4.

COUCH ZOFE

izdeluje po konkurenčnih cenah
SITAR, Wolfova ulica št. 12
(DVORIŠČE)

TELEFON 2810.

TELEFON 2810

PLISE za volane v različnih gubah.
SPECIELNI ENTEL oblek, volan, šalov i. t. d.
AZURIRANJE, entel vložkov in čipk.
PREDTISKANJE, VEZENJE MONOGRAMOV, zaves, perila.

Hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana
polog hotela štrkelj

D. Lancos

UMETNO MIZARSTVO

LJUBLJANA, WOLFOVA ULICA št. 12 (dvorišče)
Izredno nizke cene. — Oglejte si tudi paviljon »E« na velesejmu!

NA DEBELI NA DROBNI
Drovarske lastne izdelke
kupite najcenejše in najboljše

samo v
novi in povečani trgovini
Ivan PRVE KRANJSKE VRVARNE IN TRGOVINE S KONOPNINO

N. Adamič
Ljubljana, Sv. Petra c. št. 31. Telef. 2444

podružnica:
Maribor, Vetrinjska ulica št. 20.
Telef. 2554.
Celje, Kraljeva Petra c. št. 33.

GASILSKE CEVI VSEH VRSTI

žrna
volna
afrik
motvoz
platin (gradil)
bičevniki, biči
predpripravljeni
juta (Heestan)
neprerušljive konjske platin
konopnene in gumijaste cevi
rihbe in gugalne mreže vseh vrst itd.

SPEDICIJA TURK LJUBLJANA

prevzema

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Telefon interurban 24-59. Vilharjeva c. 33.
(nasproti nove carinarnice)

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane; vozovi na konjsko vprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili.

Telefon interurban 21-57. Masarykova c. 9.
(nasproti tovarnega kolodvora)

MALI OGLASI

V vseh malih oglasih velja beseda 50 para, davek Din 2.—
Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.—, davek Din 2.—
Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu, lahko tudi v zameno.
— Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

PRODAJ

SREBNO URO

in vijolino z lokom prodam za 200 Din; vredno je 800 Din. —
Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«.
1976

PRODAJA KOŠNJE

I. Knez iz Ljubljane bo prodal v nedeljo dne 3. junija 1934 travo za obe letošnji košnji. —
Prodaja se prične ob 2. uri popoldne pri Ančnikovem kozolcu v Spodnji Šiški.
1972

GLASBA

MUZIKA

klavirji, pianini — Ljubljana, Sv. Petra cesta 40 — se je preselila v Knafljevo ulico št. 4, ter se za nadaljnja naročila priporoča.
8/T

NEPREMIČNOSTI

LEPE PARCELE

ugodno naprodaj. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«.
1977

GOSTILNO

oddam na račun. — Klavž, Lesce 7, Gorenjsko.

SLUŽBE

ZA GOSPODINJO

bi šla k starejšemu gospodu ali vdovcu gospodična z dveletno hčerko za malo plačo. — Ponudbe pod »Pri ljubljani 1981« na upravo »Slov. Naroda«.

SLUŽBO POSLOVODJE

odnosno pomočnika išče mladenič, usposobljen v vrtnarski, vinogradniški in sadjarski stroki, oziroma poljedelstvu. — Cenj. ponudbe: gostilna Benedek, Laško.
1984

FRIZERKO

sprejem. — Spiric, Skopje, Kneza Arzena 46.

DOPISOVANJE

A. Č.
Brez obvestila odšla. Kdaj na svidenje? Sporoči. Poljub O. R.
1983

ZIVALI

MALE PAPIGICE, kanarčki naprodaj. — Ciglarjeva 10, Moste.
1974

POUK

STROJEPIŠNI POUK
Večerni tečaj za začetnike in izveščance. Vpisovanje dnevno od 6. do 7. ure zvečer. Novi tečaj se prične 4. junija t. i. Šolnina znižana in stane učna ura samo Din 2.—. — Christof učni zavod, Ljubljana, Dobrobranska cesta 15.
1980

POUČUJEM NEMŠČINO

in francoščino po 5.- Din na uro. — Ponudbe pod »Uspeh 1978«.

STANOVANJA

STANOVANJE
z dvema sobama za julij iščeta novoporočence. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Gnezdo«.

DVOSOBNO STANOVANJE oddam takoj mirni stranki brez otrok. — Kopališka ulica št. 12
1973

DVOSOBNO STANOVANJE parketirano oddam s 1. julijem za 700 Din. — Ogled od 14. do 17. ure. — Ciglič, Mestni trg št. 11.
1975

STANOVANJE
5 sob, solčno in moderno, poleg univerze, — pripravno za zdravnika — oddam s 1. avgustom prav ugodno. — Naslov pove uprava »SI. Naroda«.
1991

DVOSOBNO STANOVANJE

s pritliklinami oddam za avgust. — Dolenjska cesta 12.
1985

POSOJILA

SAMOSTOJNIM DAMAM!

Katera gospodična ali gospa bi hotela denarno pomagati simpatičnemu mladeniču (samostojnemu obrtniku) z manjšo vsoto denarja za prevzem poselstva in razširjenje obrata v Ljubljani v vrednosti 180.000.- Din. Vrnem v 6 mesecih. Sprejemam pod različnimi pogoji. — Ponudbe prosim na upravo »SI. Naroda« pod »Dobre obresti in protiusluga 1989«

RAZNO

NAJCENEJŠA KURJAVA

so suhi bukovki kratko rezani odpadki od žage. Dostavljajo tudi na dom. — Ivan Šiška, tovarna parket, Ljubljana, Metelkova ulica 4. Tel. 2224.
1988

IZKORISTITE PRILIKO!
Kompletne obleke izdelujem po meri od 280.- Din naprej. — Krojaški atelje Franjo Pertot, Ljubljana, Mestni trg št. 11.
1987

KOLESARJI, POZOR!

Vsa popravila koles vam hitro in poceni popravi specialna delavnica. Nadomestne dele in prevmatiko vam hitro vstavijo pri Francu Savnik, Ljubljana, Gosposvetska cesta 16 (na dvorišču gostilne »Pri Levu«). — Za časa velesejma shramba koles.
1988

HRANILNE VLOGE
kupujemo in prodajamo. — Poslovni zavod, d. d., Zagreb, Praska 6/II.

DAME POZOR!

Krasno valovito glavico v eni uri naredimo z najnovejšim ameriškim aparatom brez vsakih bolečin za 80.- Din. — Pričajte se! — Jurman, frizerski salon, Ljubljana, Miklošičeva cesta (pri sodnji). 1990

DOBIČKANOSNA IZNAJDBA!
Iščem kompanjona za dobičkanosno iznajdbo. — Ponudbe na naslov: Franc Grebenc, Trbovlje I.

Hočete?

za lepe dneve elegantno, moderno in

lepo obleko

todaj se ogledate o prvi priliki v specialni trgovini

Nova k, Ljubljana

na Kongresnem trgu, pri nunski cerkvi

Ogromna izbira modnih novosti

Znižane cene!

KAVARNA STRITAR
vsak večer koncert — prvovrstne pjevačice.
1982

PO 50 PARA ENTLANJE
izdelovalnica perila, vezenje zaves, monogramov, azurja, gumbic itd. — »Juljana«, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12 (poleg Slamiča), Vošnjakova št. 2.
25/T

Tudi Vaša obleka bo kakor nova.

ako jo pustite kemično čistiti in barvati v tovarni
JOS. REICH
LJUBLJANA,
Poljanski nasip št. 4-6
Pralnica — svetlolikalnica

ZELO POCENI
se oblečete pri
PRESKURJU, LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 14.
6/T

LJUBLJANČANI POZOR!

Otvoritev gostilne

„PRI MARKU“
v nedeljo, dne 3. junija 1934
v Trnovskem pristanu št. 4.

Se priporoča
MARKO SAMALUK

ZAVESE

vam najlepše napravi po izbiri blaga specialni oddelek za zaves — RUD. SEVER, Ljubljana, Marjtin trg 2. — Kdor kupi blago pri meni, mu jih izgotovim brezplačno!
86/T

Narodna tiskarna LJUBLJANA

KNAFLJEVA

5

IZVRŠUJE VSA

TISKARSKA

DELA

TER SE

PRIPOROČA

ZA CENJ. NAROČBE

Pred nakupom si oglejte veliko razstavo otroških in igračnih vozičkov, stolic, holenderjev, malih dvokoles, trikotljev, divalnih strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače tovarne »TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA ŠT. 4. — Najnižje cene! Ceniki franko!